

revija Zveze tabornikov Slovenije

tabor

marec 2015, letnik LX

Tiskovina
Postarna plačana pri post. 1102 Ljubljana

Prižiganje ognja v mokrem okolju

Intervju: Frane Merela in Gozdna šola

Tema meseca:
Struktura in organi ZTS

TABORNIKI

Kolofon

Glavna in odgovorna urednica
Nina Medved (mjedwed@gmail.com)

Urednik fotografije
Matic Pandel (matic.pandel@gmail.com)

Urednica sklopa Igra
Petra Grmek (5ra.grmek@gmail.com)

Oblikovanje
Igor Bizjak (igor.bizj@gmail.com)

Lektoriranje
Zala Šmid (zallasmid@gmail.com)

Novinarji in sodelavci
Jure Ausec, Miha Bejek, Jaka Bevk, Vesna Bitenc, Gašper Cerar, Borut Cerkvenič, Petra Bregant, Teja Čas, Tea Derguti, Mojca Galun, Tomaž Horvat, Martin Justin, Primož Kolman, Frane Merela, Jona Mirnik, Urša Može, Boris Mrak, Anja Novljan, Tadej Pugelj, Lucija Rojko, Tadeja Rome, Tomaž Sterniša, Zala Šmid, Domen Šverko, Blaž Zupančič.

Naslov uredništva
revija.tabor@gmail.com

Izdajatelj
Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana
01/3000-820
pisarna@taborniki.si

Predsednik izdajateljskega sveta
Igor Bizjak

Grafična priprava
Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk
Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada
6400 izvodov

Revija Tabor sofinancira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS.

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar-december).

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

TABORNIKI

Dejavnosti ZTS
sofinancirajo:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

FS Fundacija za šport

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Navodila za uporabo

Vsak ima svoje navade branja Tabora. Mene revija običajno pričaka na kuhinjski mizi, kjer si razdelimo dnevno pošto. Tam jo tudi prelistam in znova preberem nekaj člankov, preden gre revija na sprehod med družinskimi člani, mojim partnerjem in prijatelji ter si na koncu odpočije na moji delovni mizi.

Kot urednici mi branje narekujejo avtorji, s tem ko pošiljajo prispevke in jih je treba urediti, prebrati pa moram vse - in to po trikrat ali štirikrat v procesu priprave tekoče številke. Zato sem tokrat za vas pripravila navodila za uporabo. Kdo pa pravi, da je treba revijo prebrati od prve do zadnje strani in po vrsti?

Za rdečo rutico: Najprej si oglej strani 8-11. Potem se boš verjetno že igral ali igrala s Karticami pomagalkami in bo revija počakala na kak drug trenutek.

Za zeleno rutico: Začni na str. 13, nato skoči nazaj na str. 12. Zatem preveri še str. 16 in beri naslednje prispevke po vrsti. Za na konec si pusti str. 43.

Za modro rutico: Če še nisi kosil/a, začni s str. 14 in 15, nato pa si izmisli svoj vrstni red branja. Samo lihe strani? Modre? Str. 19 si pusti za na konec - vsebina na tej strani te zna zlakotiti!

Za oranžno in vijolično rutico: Začni s stranmi 22-27. Nato skoči naprej na str. 33 in nato korak nazaj na 28-32. Za konec se sprosti s str. 47.

Obilo užitka ob branju!

Nina Medved,
glavna urednica

Zgodba z naslovnice

Avtor fotografije: Uroš Čuden

Okolica Vrhnike, maj 2014

Po lovu na lisico, ki ga je pripravil Rod Enajsta šola Vrhnika, so si MČ-ji sami pripravili večerjo in na cilju prespali skupaj z vodniki. Fantu, ki hodi v ospredju, je ime Luka in obiskuje tretji razred. Je član voda Ognjeni zmaji in izredno radoveden fant, ki se rad nastavlja fotoaparatu. Pri tabornikih je že od prvega razreda. Fotografijo je posnel njegov očka, ki ga taborniki radi vzamejo s seboj na izlete kot fotografa.

Aktualno

- 4 Novice / Primorska ter Od Žirov do Trebnjega
 5 Novice / Na Štajerskem, Zasavskem, Prestolnica, Po Koroškem, Šaleškem
 6 Novice / Višek sezone zimovanj
 7 Novice / Fotka meseca in Zimovanja malo drugače

Igra

- 8 Veščine / Rešilko

Dogodivščina

- 12 Veščine / Taborni izumitelj
 13 Akcija / Kmečki upor
 14 Naredi sam / Prižiganje ognja v mokrem okolju
 16 Zavozlano / Diagonalna vez

Raziskovanje

- 17 Orientacija / Orientacija na starih kartah
 18 Kosobrinovi pripravki / Bršljanasta grenkuljica
 19 Z ognjišča / Mafin v pomaranči
 20 Varno v naravo / Nasveti pred taborjenjem
 21 Astronomija / Opazujemo sončni mrk
 22 Taborniška skrinja / Smeh vedno pomaga

Aktualno

- 24 Tema meseca / Struktura in organi ZTS
 28 Intervju / Frane Merela in Gozdna šola
 30 Strokovno / Mladinski svet Slovenije

- 32 Strokovno / Vizionarski Program za mlade
 33 Mnenje / Popotnica novemu IO-ju
 34 Stran vodstva ZTS / Obnovimo gozdove in TAK
 35 Svetkova avantura / Pridruži se Jamboree
 36 Svetkova avantura / Forum raziskovalcev v Srbiji
 37 Od rodov / Seminar za mentorje vodniških tečajev in Taborniška poroka
 38 Od rodov / Raziskovanje podzemnih skrivnosti in Prvo zimovanje
 39 Od rodov / Taborniški šov in Lačne igre
 40 Od rodov / Vikinško taborniško vodstvo in PP zimovanje

- 41 Od rodov / Volkovi zimujejo in Mali leteči medvedki
 42 Od rodov / Pravljično zimovanje in Zimovanje Eskimov

Razvedrilo

- 43 Strip o Lisjaki / Lisjaki na orientacijskem tekmovanju
 44 Knjigožer in filmoljub / Obveščevalec Lesnika
 45 Pesmarica / Pesem od včeraj

Aktualno

- 46 Koledar akcij
 47 Zadnja plat

Zasnežen in prazničen februar

Besedilo: Uredništvo

Pretekli mesec je potekal seminar za mentorje vodniških tečajev, v zraku so bile priprave na skupščino. A največ dogajanja je bilo po rodovih - obarvanega s snegom ali različnimi prazniki, pa naj je šlo za ustanoviteljev dan ali pust.

Dobre želje izolskih tabornikov. Foto: Petra Mekiš

Primorska po dolgem in počez

Nekateri rodovi s Primorske so se gibali zunaj: **Rod modrega vala Trst-Gorica** je raziskoval kraško podzemlje. **Rod kraških viharnikov Postojna** se je ob ustanoviteljevem dnevu odpravil v Postojnsko jamo, ob Prešernovem dnevu in za Valentinovo pa so se posvetili poeziji. **Rod kraških j'rt Sežana**, ki organizira naslednji ROT, se je odpravil na pohod po trasi tekmovanja ŠTPM iz leta 1977 in prehodili so 25 km! Imeli so tudi občni zbor. **Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica** se je igral na snegu in zbiral prijave za odpravo na francoski jamboree, ki bo julija v Strasbourgu. Zimskim radostim se je prepustil **Rod kranjskega jegliča Spodnja Idrija**.

Na toplem so se držali v **Rodu morskih viharnikov Portorož**, ki so pripravili čajanko za MČ-je. **Rod jadranskih stražarjev Izola** je risal srčke z dobrimi željami v sklopu Niveine dobrodelne akcije in s skupino MČ-jev iz Kort ponavljal himno MČ. V **Rodu Jezerska ščuka Cerknica** so izdelali čudovite butalske maske.

Od Žirov do Trebnjega

Ob 1. marcu, dnevu Civilne zaščite, se je **Rod zelenega Žirka Žiri** predstavil na dneh enot za zaščito in reševanje. **Rod zelenega Jošta Kranj** se je podal na pustno povorko, v **Rodu stražnih ognjev Kranj** pa so organizirali zimske olimpijske igre v sklopu Skavtlige. Veliko veselja je bilo v **Rodu Stane Žagar - mlajši Kranj**, saj sta se poročila njihova Neža in Dane. Čestitke mladoporočencema!

Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka se je razdelil: MČ-ji so šli na fotoorientacijo in v Hišo eksperimentov, GG-ji so imeli ŽVN akcijo ter pekli jajca v papirki in obiskali kino, njihovi PP-ji in RR-i pa so poskušali pobegniti iz sobe za pobeg (t. i. escape room). Pustovali so tudi v **Rodu dveh rek Medvode**, kjer so se pod temo kraljestvo ptic prelevili v različna pernata bitja. Ob dnevu ustanovitelja so v **Rodu Enajsta šola Vrhnika** organizirali natečaj za najboljšo fotografijo z rutico in njihovi Orli so si za Valentinovo pošiljali pisemca. Vodstvo rodu pa je skozi spomine na taborniška doživetja ugotavljalo, kaj je duhovnost. Pustovali so tudi v **Rodu svobodnega risa Kočevje**, saj so na Mačkaradi z masko Kočevski pragozd osvojili 3. mesto. Njihovi murni so na sprehodu po mestu spoznavali prometne znake, MČ-ji in GG-ji pa so šli okoli Rudniškega jezera in se kepali. Na snegu so se igrali v **Rodu sivih jelš Trebnje**.

Mačkarada v Kočevju. Foto: Arhiv RSR

Na Štajerskem in Zasavskem

Med šolskimi počitnicami je **Rod Zelena Rogla Zreče** za otroke organiziral različne aktivnosti, da bi jim pomagal pregnati dolgčas. V **Rodu Polde Eberl - Jamski Zagorje ob Savi** so organizirali trening orientacije, njihov klub PP-jev in starejših pa je oblikoval svoje prihodnje aktivnosti. **Rod Ukročena reka Maribor** je gostoval v oddaji Radijska delavnica znancev, v **Rodu XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor** pa so imeli vodi svoje akcije, nekateri so recimo odšli v Center eksperimentov.

Osvajanje Gibalčka. Foto: Jerneja Videmšek

Rašičani se urijo v rabi avtomatskega defibrilatorja.
Foto: Tine Prinčič

Po Koroškem, Šaleškem

Pusta so se lotili resno v **Četi Goriških mravljinčkov (Rodu Jezerski zmaj Velenje)**: njihovi prvošolci so se prelevili v palčke, drugošolci v hobotnice, tretješolci v duhce, četrtošolci v grozdje in petošolci v mimike. Očistili so Lukovo vilo, ustanoviteljjev dan pa so praznovali s pohodom na Koželj. **Rod bistrega potoka Muta** je šel na pustno rajanje, **Rod Lilijski grič Pesje** pa se je sladkal s krofi. Palačinke s čokoladnim namazom so si privoščili MČ-ji in GG-ji **Rodu Topli vrelec Topolšica**, ki so se družili na skupnem dopoldnevu.

Druge je bolj navdahnili sneg: **Rod Hudi potok Šmartno ob Paki** je organiziral snežno vojno, v **Rodu Pusti grad Šoštanj** pa so gradili snežake in se igrali snežni scoutball, medtem ko so PP-ji smučali na Kopah. Starejši člani so imeli poseben mehiški večer, MČ-ji in GG-ji pa so osvajali večšine: Gibalčka, Redoljuba, Opazovalca neba, Drsalca in še in še!

Rod koroških jeklarjev Ravne na Koroškem je šel smučat. **Rod severni kurir Slovenj Gradec** se je sankal na Vovkovih zarah ter se udeležil okrogle mize na temo aktivne participacije mladih v lokalnem okolju. **Koroška zveza tabornikov** se je izobraževala in motivirala na posebnem zimovanju. Tekmovali pa so tudi v 3. KOTL-i, ki je potekala na Muti.

V prestolnici

V Ljubljani so šli na izlete: **Rod Močvirski tulipani Ljubljana** je z GG-ji obiskal Križno jamo in grad Snežnik, **Zmajev rod Ljubljana** je odšel v železniški muzej ter v Terme Laško. Na kulturno-orientacijski sprehod po Prešernovi Ljubljani so odšli člani **Rodu Samorastniki Ljubljana**, organizirali pa so tudi srečanje za ponavljanje taborniških znanj. Bolj pohodniški so bili v **Rodu Črnega mrava Ljubljana** in so se odpravili na Sv. Jošta. PP-ji, RR-i in mlajše grčice iz **Rodu Sivega volka Ljubljana** so šli hodit od Kočevja do Ribnice, njihovi MČ-ji in GG-ji pa so obiskali Hišo eksperimentov.

Rod Tršati tur Ljubljana se je sankal, v **Rašiškem rodu Šmartno** so z vodstvom odšli na motivacijski vikend. Vadili so rabo avtomatskega defibrilatorja, v soju bakel, ki so jih izdelali sami, pa so svojim članom podelili vozle. Njihovi MČ-ji so se po snežnih igrah pogreli ob palačinkah in filmu. PP-ji **Rodu Rožnik Ljubljana** so se družili ob Monopolyju, njihove Vevrce pa so začele pisati svoj blog! Objavile so že članke o čiščenju taborniške hišice, azimutu in praznovanju Petjinega rojstnega dne. Vse najboljše!

Goriški mravljinčki so se prelevili v hobotnice.
Foto: Damjana Sladič

Višek sezone zimovanj

Taborniško medmrežje je polno veselih fotografij iz zimovanj. **Rod sivih jelš** se je na zimovanju recimo maskiral. **Rod Stane Žagar - mlajši** si je ogledal trdnjavo Kluže, imeli pa so tudi televizijski igrani večer. **Pokljuški rod Zgornje Gorje** je svoje člane naučil speči jajce, orientirali so se in njihov Jure je za 8. rojstni dan prejel Batman torto. Čestitke, Jure!

Rod zelenega Žirka je igral bejzbol in imel štafetne igre, njihovi "ugrabljeni" člani pa so morali z dobrimi orientacijskimi veščinami najti pot nazaj do prijateljev. **Rod zelene sreče Železniki** je v Kropi obiskal muzej in vigenjce (kovačnico), izdelovali so snežne krogle in zaprisegli nove člane. Na Jetijevo orientacijo so svoje člane poslali v **Rodu Pusti grad Šoštanj**, podali pa so se tudi na nočno sankanje.

Rod zelene sreče na obisku v kovačnici. Foto: Kristina Lotrič

Po dolgem času sta znova zimovala **Rod belega konja** (za kar 5 dni) in **Rod bistrega potoka Muta**, ki je MČ-je in GG-je zabaval s snežno bitko, iskanjem geocach zakladov ter taborniškimi krsti.

Rod Ukročena reka je izbiral najbolj kreativnega ustvarjalca pustne maske. Ko so jim Pohorski indijančki ukradli elektriko, so morali na pohod z laternico, da bi jo dobili nazaj. Na koncu pa so se v dolino spustili z gondolo! **Rod Sivega volka** je zimoval v Gozdni šoli, kjer so imeli med drugim turnir v družabnih igrah.

Zimskim radostim so se na Kovku predajali v **Rodu Tršati tur** in med drugim spekli slastno rulado. **Rod Črnega mrava** je zimoval na Sv. Joštu, kamor so se predhodno odpravili na pohod, da bi preverili lokacijo. **Rod Podkovani krap** je s PP-ji zimoval na Šmartnem na Pohorju.

(Ne)stroga piratska komisija. Foto: Tjaša Dragšič

Rod mlinskih kamnov Radomlje je organiziral zimovanje v Radovni v Triglavskem narodnem parku, **Rod upornega plamena Mengeš** pa na Čepovanu, kjer so se igrali na snegu in izdelovali volnene cofke. **Svobodni risi** so odšli v Osilnico, kjer so preizkusili plezalno steno, se kopali in poslušali harmoniko. **Rod Mladi bori Ajdovščina** je v januarju in februarju zimoval na Kovku, posvečali pa so se veščinam. Na Kovk bodo na vodova srečanja odhajali tudi v marcu.

V **Rodu Srnjak Logatec** so vadili pakiranje, imeli koktajl zabavo, jedli pisane palačinke in podelili rutice. Smrkci so na zimovanju obiskali **Rod aragonitnih ježkov Cerkno**, sicer pa so njihovi taborniki kuhali, se igrali na snegu, tekli na smučeh. **Rod soških mejašev Nova Gorica** je zimoval v Trenti in razvijal kuharske in snežne spretnosti: postavili so velikega pujska iz snega! Zimovanja so organizirali tudi v drugih rodovih, npr. **Rodu kranjskega jegliča**, **Rodu srebrnih krtov Idrija**, **Rodu Sotočje Nazarje**, kranjskih rodovih **Zelene Jošta** in **Stražnih ognjev** ter v **Rodu Hudi potok**. Zimovanje **Rodu Heroj Vitez Ljubljana** je na žalost odpadlo.

Mumije iz Kamnika. Foto: SiNi

Fotka meseca

Sivi volki so zimovali v prelepem okolju.

Foto: Domen Šverko

Zimovanja malo drugače

Kar nekaj rodov je svoja zimovanja obarvalo s posebnimi odtenki: **Rod II. grupe odredov Celje** je pripravil čarovniško zimovanje, **Rod kraških jrt** je sodeloval v Lačnih igrah, **Rod Lilijski grič** se je spomnil na Male leteče medvedke. V Disneyevo pravljico deželo sta se odpravila **Rod koroških jeklarjev** in **Rod Severni kurir**: imeli so pustni karneval, postavljali ognje in bivak na snegu. **Rod gorjanskih tabornikov Novo mesto** se je posvetil različnim šovom.

Rod II. SNOUB Ljubo Šercer Maribor je prevzel piratske barve za 5 dni, vsak taborniški pirat je imel svojo vlogo (navigator, izvidnik, jamboraš ali veslač), podelili so nove rutice. Slovenske pravljice

so navdušile **Rod Beli bober Ljubljana**, pri njih so tako zimovali vodi Pekarna Mišmaš, Kosovirji, Kekci in Železni prstan, poleg tega so preizkusili znanje veščin, na snegu postavili obrambni zid, se smučali in kopali.

Rod bistriških gamsov Kamnik je potoval v Egipt: izdelali so nakit, obleke in pisali hieroglife, ki so nato služili kot potni znaki, mumificirali so vodnike, se poročali in slovesno podelili nove rutice. **Rod Veseli veter Murska Sobota** je potoval iz Divjega zahoda v Italijo, Skandinavijo in na koncu na Japonsko. Olimpijsko so zimovali tudi v **Rodu Močvirski tulipani Ljubljana**. V **Rodu puntarjev Tolmin** pa so se preobrazili v superjunake!

Korajža pojasnjuje: Novice pripravljamo v uredništvu, črpamo pa iz informacij, ki jih pošljejo rodovi ali ki jih izbrskamo na vaših spletnih straneh. A na žalost učasih ne povedo celotne zgodbe. Rodove zato prosimo, da nam na revija.tabor@gmail.com napišete, kje ste bili in kaj zanimivega ste počeli.

Lahko pa pošljete tudi novičko za rubriko Od rodov, ki naj bo dolga 1200 znakov s presledki.

Obvezno priložite tudi fotografije, ki vas prikazujejo v najboljši luči, brez vodnih žigov in pripisov. In ne pozabite sporočiti imen autorjev!

Kdaj kličemo 112?

- Če smo udeleženi v nesreči ali vidimo nesrečo, v kateri se je nekdo tako poškodoval, da potrebuje pomoč reševalcev.
- Če opazimo, da gori, grozi zemeljski ali snežni plaz, je onesnažena pitna voda.
- V ostalih primerih, ki predstavljajo nevarnost za življenje ali zdravje ljudi in živali.

Koga dobimo na številki 112?

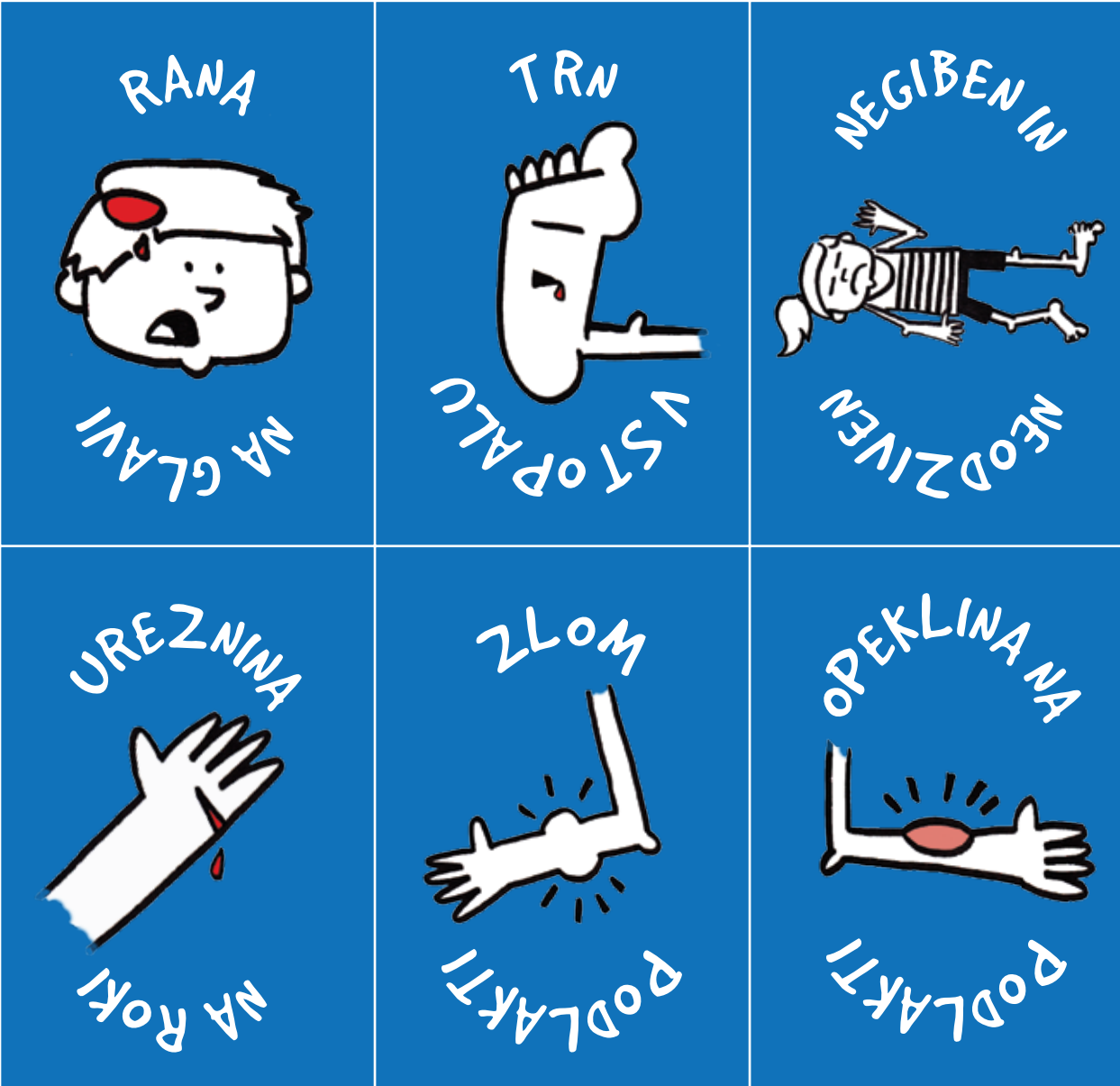
- Nujno medicinsko pomoč,
 - gasilce,
- gorske in jamarske reševalce,
- nujno veterinarsko pomoč,
- ostale reševalne enote ali policijo.

- **KDO** kliče,
- **KAJ** se je zgodilo,
- **KJE** se je zgodilo,
- **KDAJ** se je zgodilo,
- **KOLIKO** je ponesrečencev,
- kakšne so **POŠKODBE**,
- kakšne so **OKOLIŠČINE** na kraju nesreče (požar, nevarne snovi, poškodovane plinovodne ali druge napeljave ...),
- kakšno **POMOČ** potrebujemo.

Kartice pomagalk

Besedilo: Urša Može, slika: Petra Grmek

Navodila za uporabo kartic

S karticami se lahko igrate na več načinov. Lahko se na primer igrate pantomimo, kjer igralec ene ekipe skuša uprizoriti poškodovanca na slikici, druga ekipa pa skuša poškodovancu čim bolj pravilno pomagati. Na eni strani kartice je sličica, na drugi pa rešitev, kako takega poškodovanca pravilno oskrbeti.

- + Preverimo, če se odziva,
- + pokličemo pomoč,
- + preverimo, če diha,
- + **kličemo iz,**
- + oživljamo, če ne diha oz. damo v položaj za nezavestnega, če diha.

- + V primeru, da je frn na površini, ga skušamo odstraniti,
- + na rano damo sterilno gazo,
- + naredimo obvezo stopala,
- + Če frna ne moremo odstraniti oz. je zelo velik, poškodovanca peljemo k dežurnemu zdravniku.

- + Ranjenca pomirimo, posedemo,
- + na rano mu položimo sterilno gazo,
- + naredimo obvezo glave,
- + Če rana močno krvavi, ga peljemo k dežurnemu zdravniku.

- + Opečeno mesto hladimo približno 15 minut pod mlačno vodo,
- + opekline pokrijemo s sterilno gazo,
- + rano rahlo povijemo s povojem,
- + roko damo v rufo pestovalnico,
- + gremo do zdravnika.

- + Zlomljeno roko čim manj premikamo,
- + damo jo v rufo pestovalnico,
- + gremo k dežurnemu zdravniku ali na urgenco.

- + Na rano položimo sterilno gazo,
- + naredimo obvezo za roko,
- + roko damo v rufo pestovalnico.

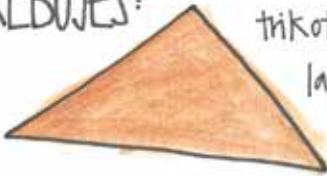

Tina bi se igrala: S svojim vodom uporabi Kartice pomagalk pri pantomimi in se preizkusi v obvezovanju z ruto. Tako lahko osvojiš večino Rešilko!

NAREDI SAM: "obvezo iz rute"

POTREBUJEŠ:

trikotno ruto,
lahko je taborniška
rvtica

poškodovanca ali
prijatelja, ki ga
boš obvezal

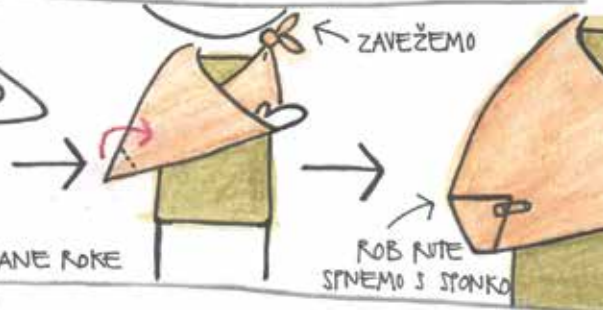
RUTA

PESTOVALNICA

Uporabimo pri poškodbah
roke, da roka
poživa in mišje.

VRH RUTE JE VEDNO
PRI KOMOLCU POŠKODOVANE ROKE

ZAVEŽEMO

ROB RUTE
SPNEMO S STANKO

OBVEZA DLANI

Uporabimo, ko so
dlan ali prsti
poškodovani ali
opeženi.

NA RANO VEDNO NAJPREJ
POLOŽIMO STERILNO GAZO

VRH RUTE
PREPOGNETMO
ČEZ DLAN.

OBA KONCA OVIJEMO
OKOLI ZAPESTJA

IN JU SPREDAJ
ZAVEŽEMO.

OBVEZA STOPALA

Uporabimo ob
poškodbah ali
opeklini
stopala, prstov.

STERILNA GAZA
NA RANI

KONCA ZAVEŽEMO
SPREDAJ

OBVEZA GLAVE

Uporabimo,
ko si kdo
poškoduje glavo.

ZADAJ PREKRIŽAMO KONCA...

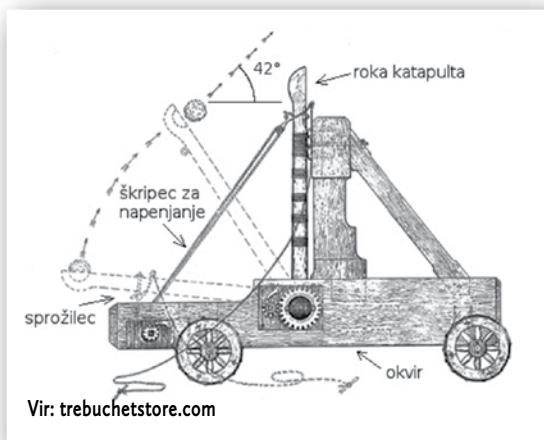
... IN JU SPREDAJ ZAVEŽEMO.

Izdelaj svoj katapult

Veščina Taborni izumitelj

Besedilo: Blaž Zupančič

Kako lahko vržemo kamen zelo daleč, na primer 50 ali 100 metrov? Kako bi naredili nekaj, kar zahteva več moči, kot je ima en sam človek?

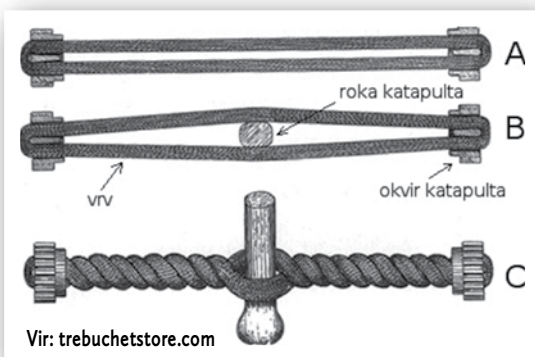
Energijo, potrebno za tak met, moramo nekako shraniti, to pa je možno na različne načine. Ena od srednjeveških naprav, s katero so metali velike skale zelo daleč, se imenuje **trebuše** (orig. trebuchet). Ta shrani potencialno energijo težke košare s kamenjem in jo sproži po principu vzvoda. **Balista**, podobno kot lok, shrani energijo v upognjene lesene loke (ne pa v tetivo). **Katapult** energijo shrani v vrv, ki je vpeta v okvir katapulta in zavita s palico na sredini. Za napenjanje vseh teh naprav potrebujemo veliko fizične moči, ki pa jo lahko z uporabo škripcev in vzvodov zelo zmanjšamo. Izum **smodnika** je bil velika revolucija - naprav ni bilo več treba napenjati s fizično silo, ampak je bilo ob vsakem strelu potrebno dodati samo majhno količino snovi, s katero je potekla kemijska reakcija. Tako se ob vžigu črnega smodnika v zaprtem prostoru zaradi kemijske reakcije sprosti veliko plina, ki pa se mora zaradi velikega pritiska razširiti, edini način za to pa je, da porine kroglo v cevi naprej.

V današnjem času je sicer lažje narediti top, ki deluje na vnetljiv plin (npr. lak za lase) ali pa na stisnjen zrak, ki ga stisnemo s kompresorjem, še lažje pa je vzeti primerno elastiko in narediti fračo. Vendar moramo biti vedno, ko imamo opravka z veliko energije, izredno pazljivi in skrbeti za varnost. Svoje naprave izdelujte skupaj z vodnikom ali drugo polnoletno osebo!

Navodila

Potrebujemo: trden okvir, močno vrv, debelo palico, majhno košarico, teniško žogico.

Okvir lahko naredimo iz sušic, vendar mora biti okvir zelo trden. Vrv vpnemo dokaj visoko - najmanj za polovico dolžine debele palice. Vrv ovijemo okoli okvirja, na sredino pa damo debelo palico, ki jo nato vrtimo, tako da napenjamo vrv. Na koncu si pri napenjanju lahko pomagamo z dodatnim vzvodom palice, ki jo dodamo prvi z vzporedno vezavo. Da se nam debela palica ne odvrti, jo moramo zatakni z drugo palico, najbolje železno, ker bo nanjo delovala velika sila. Dobro je tudi, da je ta zatič postavljen tako, da palica žogico izvrže pod kotom 42° glede na tla - tako bo letela najdlje. Vse kar nam še preostane je, da katapult napnemo in izstrelimo žogico čim dlje.

Vid je radoveden: Delite z nami svoje načrte in rezultate gradnje katapulta ali druge naprave. Vsi, ki boste objavili svoj posnetek na Facebook strani revije Tabor, boste dobili **poseben bonus** u Kmečkih uporih!

Kmečki upor

Avtor zgodbe: Martin Justin

bistrimi, modrimi očmi se zazre v moj obraz, kot da bi na njem kaj izgubila. Poskušam ji vrniti pogled, a ne prenesem neskončne modrine, strah me je, da se bom v njej izgubil, zato spustim pogled. Hočem jo vprašati o posebni nalogi, a besede zastanejo v grlu. Verjetno opazi mojo zadrego in se mi vedro nasmezne.

"Sigismund mi je povedal, da rad ustvarjaš čudne naprave iz lesa in kovine, zato sem mislila, da bi za potrebe upora poskušal zgraditi katapult. Boš zmogel?"

"Om, mogoče, če bi imel na voljo ves potreben material in orodje. Predvsem bo problem dobiti orodje, ki ga ima le vaški kovač."

"Najmanjši problem, opremo lahko ukrademo. Imamo ekipo izkušenih izvidnikov, ki je že nekajkrat nevidno vdrla na grad. A boš moral najverjetneje oditi z njimi, ne vem, če poznajo pot do kovaške delavnice."

Ideja, da bom moral na grad, me prestraši. Komaj sem se rešil služenja fevdalcu in bednega dela na polju in prav nič mi ne diši nočni izlet v kovaško delavnico. Nezaupljivo jo pogledam in rečem: "Si prepričana, da bo misija uspela? Imam sestro, za katero moram skrbeti. Da tudi življenja ne bi rad izgubil, čeprav za dobro stvar."

"Seveda nisem prepričana v uspeh, ampak vseeno si lahko privoščimo malo zabave. Če upor ne uspe, smo tako ali tako obsojeni na smrt, katapult je velik del našega načrta. Ne želim, da storiš to za skupno dobro, nisem prepričana, če kaj takega sploh obstaja, naredi to zase, sam se želiš znebiti fevdalčeve nadvlade. V redu?" Ko konča, si skoraj neslišno oddahne in me potreplja po ramih.

Prav ima. Verjetno bo res zabavno.

"V redu. Kdaj in kje?"

Oviti v gosto temo, s sklonjenimi glavami prečkamo grajsko dvorišče, usmerjeni proti kovaški delavnici. Naloga sploh ni tako težka, kot sem sprva mislil. Stražarji v večini kockajo, spijo ali pa se pogovarjajo ob ognju, nobeden zares ne nadzoruje dogajanja naokrog, tisti bolj oddaljeni od gradu celo pojejo in z ekipo izvidnikov se z lahkoto pretihotapimo na dvorno posest.

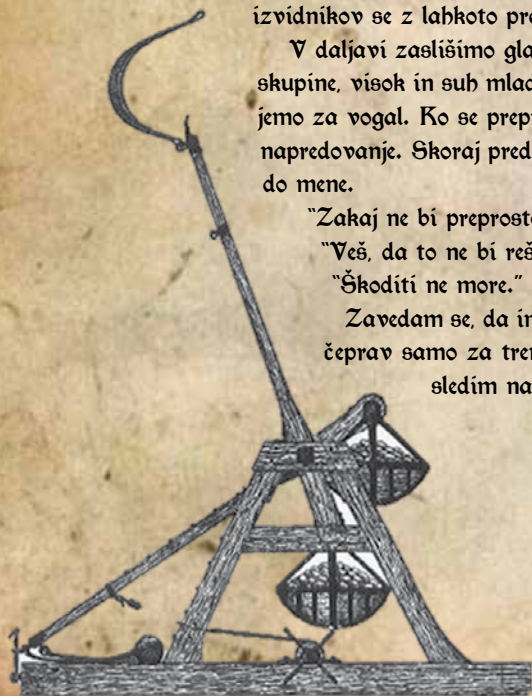
V daljavi zaslišimo glasove dveh stražarjev, ki patrolirata po dvorišču. Vodja skupine, visok in suh mladenič, s hitro kretljivo ukaže umik in v trenutku se poskrivemo za vogal. Ko se prepriča, da se je nevarnost dovolj oddaljila, pokaže znak za napredovanje. Skoraj pred delavnico pa se brez povoda ustavimo in vodja pristopi do mene.

"Zakaj ne bi preprosto ubili graščaka?"

"Veš, da to ne bi rešilo nobenega problema."

"Škoditi ne more."

Zavedam se, da ima verjetno prav. Sicer bi kmalu prišel nov fevdalec, a bi, čeprav samo za trenutek, povzročil zmedo, ki bi lahko koristila uporu. Naj sledim načrtu ali poskušam improvizirati in upam na najboljše?

Vid sporoča: Te zanima, kako se bodo Gerg in izvidniki odločili? Spremljaj revijo Tabor in se pridruži kmečkim uporom junija letos!

Prižiganje ognja v mokrem okolju

Besedilo in fotografije: Tomaž Sterniša

Tudi če smo opremljeni z vžigalnikom ali vžigalicami, je v mokrem okolju včasih težko zakuriti. Potrebujemo netivo, ki hitro zagori in gori dovolj dolgo, da se vlažna drva vžgejo.

Slika 1

Ko drevo (ali veja na drevesu) odmre, se sokovi še nekaj časa pretakajo po njem. Pri iglavcih (najbolje pri boru in smreki) je v teh sokovih veliko vnetljivih snovi, iz katerih je sestavljena smola. Največ teh snovi se nakopiči v štorih odmrlih dreves (Slika 1c), najdemo pa jih tudi v lesu spodnjega dela podrtih suhih iglavcev ali njihovih vej (Slika 1a in 1b). Ni pa nujno, da je drevo suho, uporabimo lahko tudi že več let suho (ne trhlo) vejo, ki jo odrežemo čim bližje debla s sicer zdravega drevesa.

Z izbranega štora najprej odstranimo trhel les. Če imamo srečo in štor ni v celoti trhel, v sredini

Slika 3

naletimo na trši les, ki je bolj oranžne barve, masten in svilnato gladek na otip (Slika 2). Iz tega izvira tudi angleški izraz "fatwood".

Od štora odsekane koščke lesa (Slika 3a) z lahkoto prižgemo z vžigalnikom ali z vžigalicami. Če za prižiganje uporabljamo kresilo, les narežemo na čim tanjše opilke, kot vidimo na Sliki 3b. Z malo vaje lahko v kratkem času prižgemo ogenj. Kos lesa, ki ga vidimo na Sliki 4, nam je uspelo prižgati s tremi ali štirimi poskusi prižiganja s kresilom.

Slika 2

Slika 4

Ne obupajmo, če nam ne uspe prvič. Čeprav je mogoče videti enostavno, prižiganje ognja v mokrem vremenu ni enostavno. Svoje znanje se spleča najprej preveriti v suhem vremenu, ko to obvladamo, pa še v mokrem.

Na spletnih trgovinah ponujajo t. i. fatwood v različnih oblikah in pakiranjih. Če se odločate za nakup, kupite raje palčke kot prah. Vsekakor pa se mi zdi veliko bolje, če si palčke pripravimo sami (Slika 5). Kupljenih palčk slej ko prej zmanjka, znanje o tem, kako jih sami naredimo, pa ostane.

Kresilo je verjetno res najbolj zanesljiv pripomoček za prižiganje ognja v vseh razmerah. Seveda to velja le, če smo v vseh razmerah sposobni najti primerno netivo in kresilo pravilno uporabiti. Je pa v vsakem primeru dobro imeti pri sebi še vžigalice ali vžigalnik. Pomagamo si lahko tudi z vžigalicami, ki dolgo gorijo, tudi če so mokre. Daljši čas gorenja je zelo pomemben v situaciji, ko v naravi ne najdemo suhih drv (dračja).

Prikazane vodoodporne palčke (vžigalice) za prižiganje ognja se nekoliko razlikujejo od običajnih dolgogorečih vžigalic, saj so narejene iz reciklirane plastike (polimetilmetakrilat), ki jo uporabljajo v gradbeništvu, beli tehniki, avtomobilski industriji, pa tudi v medicini.

Palčke prižigamo kot navadne vžigalice (Slika 6a). Površina za prižiganje na boku škatlice bi bila za udobno prižiganje lahko nekoliko večja. Pri prižiganju ne pritiskamo preveč, da ne odlomimo fosforne glave (Slika 6b). Palčka zagori nekoliko počasneje kot običajna vžigalica, zato ni odveč zaščita pred vetrom, dokler začetni plamen dobro ne zagori (Slika 7a). Palčka s Slike 7a je bila pred prižiganjem nekaj minut namočena v vodo (Slika 7b), nato pa obrisana s suho krpo.

Prižgane palčke gorijo okrog 6 minut, kar bi moralo biti dovolj za prižiganje vlažnega dračja. Pri gorenju res skoraj ni dima, vonja pa je le malo (palčka zgori v celoti). Vseeno predlagam uporabo le zunaj, ne v zaprtih prostorih. Na Sliki 8 vidimo gorečo palčko po nekaj več kot dveh minutah gorenja.

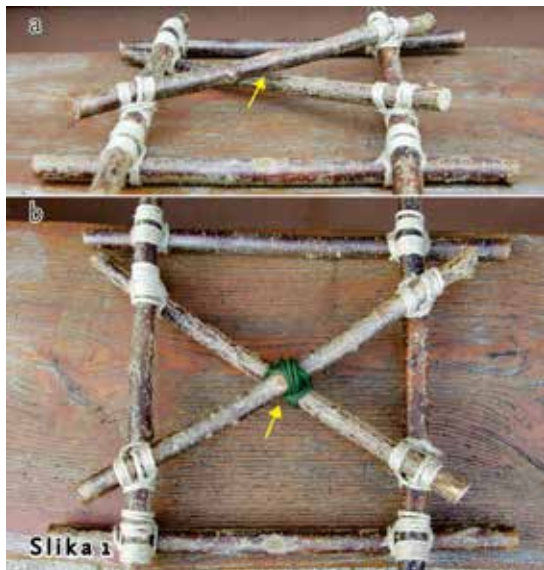
Rok opozarja: Opis vodoodpornih palčk za prižiganje ognja ni mišljen kot reklama in palčke niso namenjene usakodnevni uporabi pri taborniških aktivnostih. Uporabimo jih takrat, ko druga sredstva za prižiganje ognja odpovejo.

Diagonalna vez

Besedilo in fotografije: Tomaž Sterniša

Diagonalno vez uporabimo pri postavljanju pionirskih objektov na mestih, kjer se dve palici (drogova, sušici) križata. Vez pomembno prispeva k stabilnosti objekta.

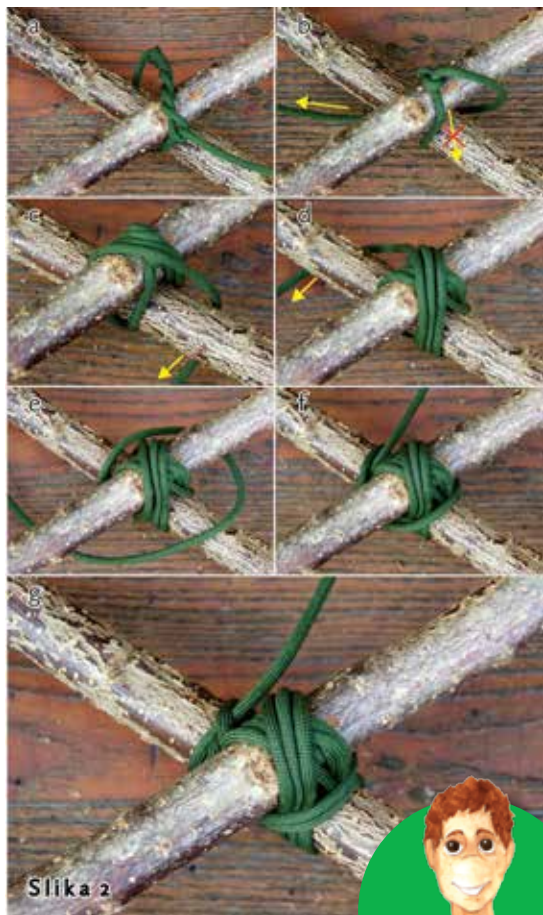
Diagonalna vez je primerna za vezanje palic, ki se križata pod kotom od 45° do 90° in se, ko so konci palic privezani v objekt, med seboj ne dotikata (puščica na Sliki 1a). Vez se imenuje diagonalna, ker vrstica pri ovijanju križa palici diagonalno (puščica na Sliki 1b). Vse ostale vezave na Sliki 1 so kvadratne.

Začetni vozle pri diagonalni vezi je t. i. timber hitch. Včasih so za ta vozle uporabljali ime velika drevesna zanka, zdaj pa ga bolj poznamo pod imenom začetni ali gozdarski vozle. Vozel zavežemo okoli obeh palic, kot vidimo na Sliki 2a. Krajši konec vrvice napeljemo okoli obeh palic in okoli daljšega konca vrvice, nato pa jo (v nasprotni smeri in vsaj trikrat) ovijemo še okoli same sebe in vozle zategnemo. Zategnjen vozle drži zaradi trenja.

Z zategovanjem potegnemo palici skupaj, da se dotikata. Pri tem se palici enakomerno upogneta. Vezavo nadaljujemo z diagonalnim ovijanjem okoli obeh palic. Ovijanje začnemo po diagonalali, nasprotni začetnemu vozlu (Slika 2b). Močno zategnemo v smeri puščice. Ovijanje v smeri prekrižane puščice bi povzročilo večje trenje v zanki vozla in s tem povečalo možnost, da se vrstica strga.

Vrstico trikrat ovijemo okoli obeh palic. Pri tem pazimo, da vrstica poteka vzporedno in da je ves čas vezanja dobro napeta (Slika 2c). Vrstico speljemo pod

palico (puščica na Sliki 2c) in jo tesno ovijemo okoli obeh palic še po drugi diagonalali (Slika 2d). Vrstico spet speljemo pod palico (puščica na Sliki 2d), jo ovijemo med palicama, kot kaže Slika 2e in dobro zategnemo. Ovijanje med palicama ponovimo še enkrat (skupno dve ovijanji). Vezavo dokončamo z vrznim vozlom, enako kot smo videli pri kvadratni vezi v prejšnji številki. Prvo zanko vrznega vozla vidimo na Sliki 2f, z drugo zanko dokončan vrzni vozle pa vidimo na Sliki 2g. S tem je diagonalna vez zavezana.

Vid svetuje: Eno boljših predstavitev diagonalne vezi v angleškem jeziku najdete na: www.ropeworks.biz/reader/diaglash.pdf.

Orientacija na starih kartah

Besedilo: Marjan Maček

Kolikokrat si že misliš, da mora biti za orientacijsko napako kriva karta? Včasih karte res prikazujejo napačno ali neaktualno stanje. A več izkušenj ko imamo, lažje preprečimo večje orientacijske napake zaradi stare karte.

Reambulirana karta. Vir: Geopedia

Karte prikazujejo le stanje v času zajema podatkov, zato moramo vedeti, koliko je karta, ki jo uporabljamo, stara. Čeprav je po letnici izdelave nova, je lahko del njene vsebine zastarel. Pri tabornikih se za pogosto uporablja karto v merilu 1:25.000 (DTK25, na sliki), ki je stara skoraj 20 let. Gozdovi in poti v njih pa že 40 let! Na tekmovanih karte pogosto dopolni (reambulira) traser. Ker je to zamudno delo, so popravki zelo skopi. Komercialne karte temeljijo na novejših virih, z izjemo vsebine v gozdovih. Ostale dopolnitve so v skladu z namenom karte, na primer markirane poti na planinskih kartah.

Zato moramo pri pripravi orientacije ali izleta karto na ključnih mestih dopolniti. Ker včasih tega ne moremo narediti dovolj dobro (npr. na taborjenju), moramo pri postavljanju orientacije to upoštevati, saj bo le tako orientacija prijetna vsem! Pomagamo si lahko z različnimi viri. Na Geopediji najdemo posnetke iz zraka in DTK50, oboje mlajše od 5 let, vendar nam v gozdovih večinoma ne koristijo. S slojem Pohodništvo lahko vidimo markirane poti. Pomagamo si lahko tudi s kartami drugih ponudnikov (npr. Google, OpenStreetMap), vendar je natančnost vsebine pogojena z zanimivostjo za uporabnike.

In še najpomembneje - kako upoštevamo starost karte pri orientaciji? Bistveno so se spremenila le naselja ob večjih mestih in avtocestah. Iz njih je pogosto težko najti pravilno pot v gozd. Te vodijo tudi čez dvorišča, zato pazimo, da ne motimo po nepotrebnem. Ne pozabimo na avtoceste. Iskanje prehoda lahko terja večkilometrski obhod! Boljši kolovozi in ceste držijo, kvečjemu so še boljši. Težave imamo predvsem z gozdno mejo in vlakami. Gozdne meje v bližini naselij in kmetij večinoma držijo, saj kmetje vzdržujejo obdelovalne površine. Pozitiven znak je, če do njih vodijo poti. Nasprotno se ne moremo zanesti na osamljene jase, še posebno z označenim grmičevjem ali posameznimi drevesi. Največ težav nam povzročajo vlake, ko se orientiramo po poteh. Na njih se ne zanašajmo, kljub temu jih zaradi hitrosti še vedno uporabljamo. Le lokacijo in smer raje določimo s pomočjo prehojene razdalje, kompasa in reliefa. Edino relief se ni bistveno spremenil. Znati se orientirati po reliefu pa je možno zgolj z dobrim znanjem orientacije, ki ga dobimo z veliko vaje.

Bršljanasta grenkuljica

(*Glechoma hederacea* L.)

Besedilo in fotografija: Kosobrin

Je trajnica, štiri-robo steblo se plazi po tleh ter se na kolencih zakoreninja z nadomestnimi koreninicami. Na steblo so pecljati, nasprotno nameščeni, srčasti listi z narezanim robom. Cvetna stebela so pokončna in olistana. Cveti od marca do junija. Ima prijeten aromatičen vonj in izrazit okus. Zelo dobro uspeva na vlažnih tleh. Najdemo jo predvsem kot plevel, po vrtovih, živih mejah, ob poteh, travnikih, pašnikih do višine 1500 metrov.

Družina: ustnatice

Domača imena: divji peršin, kanderman, pikasta pokriva, poponec, povoji Marije device, prisadna zel, šmarni slak, zlata verižica

Tuja imena: dobričica, Alehoof, Couronne de Saint-Jean, Creeping Charlie, Edera terrestre

Učinkovine: eterično olje, grenčine, čreslovine, vitamina A in C, provitamin C, mineralne snovi (zlasti kalij), očetna, vinska in druge kisline.

Uporabni deli: cvetovi, mladi listi, poganjki, svež sok, cvetoča zel.

Zdravilnost

notranje: zdravi katarje, zaslužena pljuča, vneta sečila, išias, zlatenico, vnete dlesni, čisti telo, ureja holesterol, pomaga pri pomanjkanju želodčne kisline, prehladnih obolenjih, za krepitev teka, lajša astmatični kašelj, za njuhanje pri glavobolu, revmi in belem toku.

zunanje: celi rane, pomaga pri kožnih boleznih, vnetih očeh, krčnih žilah.

Čas nabiranja: Nabira se pred cvetenjem in v času cvetenja (marec, april, maj).

Čaj

Eno do dve čajni žlički posušene zeli prelijemo s skodelico vrele vode, po 5 minutah čaj odcedimo. Po potrebi spijemo po 3 skodelice na dan.

Za rane

Svežo cvetočo zel potolčemo ter sesekljamo, preden damo na odrgnine in rane.

Grenkuljičino mleko

V pollitrskem lončku karameliziramo sladkor, tega prelijemo z mlekom, nato dodamo 2 čajni žlički suhe ali 5 čajnih žličk sveže bršljanaste grenkuljice. Po 3 minutah mleko odcedimo. Zoper prehlad naj otroci spijejo zjutraj in zvečer po 1 skodelico.

Zeliščna juha

Potrebujemo: prgišče svežih poganjkov bršljanaste grenkuljice, pest kopriv, pest listov ozkolistnega trpotca, 5 mladih listov rmana, manjšo čebulo, 2 jedilni žlici oljčnega olja, 2 jedilni žlici kisle smetane, 1 jedilno žličko kvasa, 2 stroka česna, pest ovsenih kosmičev ali riža, sol in poper po okusu.

Prilava: Oprana zelišča skuhamo v vodi in jih nasekljamo. Na olju prepražimo sesekljano čebulo in kvas, dodamo sesekljano zelenjavo in česen ter zalijemo z vodo, v kateri se je kuhala zelenjava. Ko juha prevre, dodamo ovsene kosmiče ali kuhan riž. Ko se rahlo ohladi, dodamo še kislo smetano, ki smo jo dobro umešali. Takšna juha je dobra tudi za okrevajoče po raznih boleznih.

Grenkuljica z rižem

Pečač namažemo z maslom, naložimo v plasteh riž, kuhan v kropu, in mlade poganjke bršljanaste grenkuljice. Zgornja plast naj bo riž, ki ga potresemo z naribanim sirom in polijemo z mešanico kisle smetane in raztaljenega masla. Pečemo 30 minut pri temperaturi 180 °C.

Solata

V solato zmešamo enake količine: mladih listov rmana, zeli bršljanaste grenkuljice, vodne kreše, navadne marjetice, navadnega regrata, breze, kozje brade in jagodnjaka, dodamo čemaž ali česen, posolimo, okisamo in dodamo olje (najboljše je oljčno olje).

Mafin v pomaranči

Besedilo: Anja Novljan, fotografije: Rok Pandel

Sestavine: pomaranče, masa za mafine (lahko že pripravljena ali lastna mešanica)

Potrebščine: alu folija, nož, žlica, 2 posodi, flomaster

Čas priprave: 30-45 minut

Vid se obližuje: Preprost in okusen recept za vse tiste, ki se radi posladkajo z mafini!

Pomaranče naj bodo velike. Nanje lahko s flomastrom narišemo črto od zgoraj do dna, da jo bomo lahko kasneje lažje poravnali. Nato pomarančo počez prerežemo na pol. Obe polovici z žlico izdolbemo, tako da odstranimo kar največ vsebine, vendar pazimo, da je ne očistimo do bele plasti, ker bi ta vplivala na okus mafina.

Eno polovico pomaranče napolnimo z maso, nato pa nanjo poveznemo še drugo, prazno, polovico. Pri tem poskusimo čim bolj poravnati črto, ki smo jo prej narisali. Če bomo obe polovici dobro poravnali, bo manj mase pobegnilo ven. Napolnjeno in sestavljeno pomarančo zavijemo v dve plasti alu folije in pri tem pazimo, da poravnanih polovic ne premaknemo.

V posodi pripravimo maso za mafine. Lahko kupimo že pripravljeno mešanico, ki ji moramo običajno dodati le še jajca, vodo in olje, lahko pa uporabimo svoj najljubši recept. Izberemo lahko navadno mešanico s čokoladnimi koščki, čokoladno maso ali maso za sadne mafine.

Paketek damo v žerjavico in pustimo peči 15-20 minut, odvisno od tega, kako vročo žerjavico imamo. Po potrebi lahko pomarančo tudi vzamemo iz žerjavice in jo odpremo, da preverimo, koliko časa še potrebujemo. Ko je mafin pečen, ga z žlico pojemo kar iz pomaranče. Pazimo, da se pri tem ne opečemo!

Nasveti pred taborjenjem

Besedilo: Jure Ausec - Bajs

V času načrtovanja aktivnosti je prav, da nekaj pozornosti namenimo tudi varnosti. Povratne informacije s terena namigujejo, da za varnost ni povsod poskrbljeno, tako kot bi si želeli.

Prva pomoč

Idealno bi bilo, da bi bil vsak vodnik tudi specialist prve pomoči, a ker temu ni zmeraj tako, je nujno, da je vsaj nekaj specialistov prve pomoči (ali drugega zdravstvenega kadra) na vsakem taborjenju. Potrebno je poskrbeti tudi za primerno opremo - večji komplet sanitetnega materiala, manjši prenosni komplet, nekaj osnovnih zdravil (antihistaminiki, zdravila za zniževanje telesne temperature ipd.), pinceta za klope, rehidracijska sol, krema za sončenje in krema za lajšanje sončnih opeklin. Zelo priročna so nosila, še posebej če se nahajamo na težje dostopnem terenu. Ne pozabimo shraniti telefonske številke najbližjega zdravstvenega doma, koristno pa se je v zdravstvenem domu tudi najaviti - prinesemo zemljevid z našo lokacijo, obvestimo osebo o številu taborečih in pustimo kontaktno telefonsko številko starešine. Tako bo sodelovanje v primeru nesreče učinkovitejše in hitrejše.

Varstvo pred požari

Vsak deseti Slovenec je prostovoljni gasilec, tako je skoraj gotovo kakšen tudi med vodstvom taborjenja. Ta naj poskrbi za ustrezno opremo: gasilni aparat v kuhinji in pri ognju, metle za gašenje tleče trave, vedra z vodo in podobno. Pazimo tudi na pravilno pripravo ognjišča in upoštevanje morebitne prepovedi kurjenja, saj bomo tako zmanjšali možnosti za začetek požara. Pri pripravi ognjišča naj sodelujejo specialisti bivanja oz. življenja v naravi, saj bo kurjenje varnejše,

pa tudi kakšno novo in zanimivo ognjišče bodo lahko pripravili. Zelo dobrodošlo je tudi, da na taborjenju izvedemo požarno vajo, kjer določimo pot umika iz tabora, varno zbirno mesto ter naloge vodstva (kako vodniki zberejo svoje člane, kdo priskrbi gasilna sredstva, kako poteka aktivacija pristojnih služb ...). Ne samo, da bo v primeru požara ali podobne nesreče manj panike, vaje so tudi zelo atraktivne in so brez težav del programa.

Vodne aktivnosti

Seveda ni pravega taborjenja brez kopanja in kanuarjenja po reki. Ker gre za divje vode, pa je kopanje še toliko bolj nevarno kot na urejenih kopalščih. Vsak rod bi se moral truditi, da bi imel na taborjenju usposobljenega reševalca iz vode. To zahteva zakon, reševalec pa lahko izvede tudi del programa in razbremeni vodnike pri vodnih aktivnostih. Reševalec z ustrezno licenco za divje vode je skoraj nemogoče najti, zato se obrnimo vsaj na reševalce z licenco A. Pomembno je tudi, da člane naučimo pravilne uporabe kanujev, priskrbimo rešilne jopiče in drugo ustrezno opremo, ter da so mlajši pri vodnih aktivnostih vedno na očeh vodnikov.

Na taborjenju gre lahko marsikaj narobe, zato je prav, da si vzamemo čas in premislimo, kako lahko še izboljšamo varnost. Če bomo naredili vse, kar je v naši moči, da preprečimo nesrečo (in v primeru nesreče pravilno in hitro ukrepamo), potem smo tako moralno kot pravno na varni strani in bo taborjenje prijetna izkušnja za vse vpletene.

Besedilo: Primož Kolman

Opazujmo sončni mrk

Sončni mrk je astronomski pojav, pri katerem pride do delnega ali popolnega zakritja Sonca. Luna je edino poznano nebesno telo, ki lahko popolnoma zakrije Sonce, a morajo biti za to izpolnjeni določeni pogoji. Prvi pogoj, da pride do sončnega mrka, je, da sta Sonce in Luna na isti strani in vsaj približno poravnana z Zemljo. V splošnem takemu navideznemu medsebojnemu položaju dveh nebesnih teles pravimo konjunkcija, v primeru Lune in Sonca pa gre seveda za mlaj. Torej, sončni mrk se lahko zgodi izključno v času mlaja. Vendar pa ta pogoj še ne zadostuje. Ob vsakem mlaju namreč ne nastopi sončni mrk, pač pa le takrat, ko so Sonce, Luna in Zemlja v ravni liniji. Drugi pogoj za popolni mrk je, da je Luna navidezno večja ali vsaj enako velika kot Sonce. Navidezna velikost Lune se namreč stalno spreminja, saj okoli Zemlje ne kroži po krožnici, pač pa po elipsi. Zato je enkrat bližje Zemlji, drugič je bolj oddaljena. Tudi Zemlja okoli Sonca ne kroži po krožnici. Sonce je pozimi navidezno večje kot poleti. Tako se zgodi, da je v nekem trenutku Luna lahko videti večja od Sonca in obratno. Če pride do sončnega mrka takrat, ko je Luna navidezno večja od Sonca, lahko pride do popolnega prekритja - govorimo o popolnem sončnem mrku; če pa je Luna manjša, pride do kolobarjastega mrka. Popolni in kolobarjasti sončni mrki so vidni le v izredno ozkem pasu, zato imamo običajno možnost opazovati zgolj delne mrke, razen seveda če se ne odpravimo na pot.

Iz Slovenije bo v **petek, 20. marca**, prav na prvi pomladni dan, viden delni sončni mrk. Pričetek mrka bo ob 9.32. V času največjega zakritja ob 10.40 bo Luna zakrivala 68 % Sonca. Konec mrka bo ob 11.52. V Franciji bo Sonce 80 % zakrito, medtem ko bo linija popolnega mrka potekala nekako med otočjema Velike Britanije in Islandije, preko Farskih otokov in Svalbarda na severu Evrope.

Poskrbite za varnost

Zrenje v Sonce škoduje očem, zato moramo poskrbeti za ustrezno varnost. Nikoli ne opazujte Sonca brez zaščite! Tudi če bomo mrk opazovali brez drugih dodatnih tehničnih pripomočkov, moramo obvezno uporabljati posebna očala za opazovanje Sonca. V primeru, da bomo mrk opazovali skozi daljnogled ali teleskop, mora biti le-ta opremljen z ustreznim filtrom za opazovanje Sonca. Sonce v nasprotnem primeru lahko resno poškoduje naše oči!

Med mrkom opazujte sence, ki jih mečejo na primer drevesa. Vsak žarek v senci drevesa ustvari mali mrk. Izvrtajte eno ali več luknjic v karton. Med mrkom opazujte senco kartona - namesto luknjic se bodo na tleh izrisali mali miniaturni mrki. Pojav je poznan pod imenom "camera obscura", ki za projekcijo slike na ozadje namesto leče izrablja lom svetlobe skozi majhno luknjico.

Očala za opazovanje sonca - obvezen rekvizit pri opazovanju sončnega mrka. Vir: Wikimedia Commons

Senca, ki jo meče na Zemljo Luna, je vzrok za nastanek sončnega mrka. Vir: Wikimedia Commons

Sence, ki jih mečejo žarki skozi drobne luknjice, predstavljajo majhen sončev mrk. Vir: Wikimedia Commons

Slika sončnega mrka, posneta oktobra lani v ZDA. Vir: Wikimedia Commons

Smeh vedno pomaga

Zbral: Miha Bejek, slike: Jaka Bevk - Šeki

O vsaki pomembni stvari kroži vsaj ena dobra šala. In o vsakem pomembnem taborniškem dogodku obstaja vsaj ena dobra karikatura v Taboru. O skupščinah ZTS karikatur ne manjka. V zabavo, pa tudi v razmislek, ob 34. skupščini objavljamo izbor slikovitih komentarjev iz prejšnjih let.

Preglavice s
kandidaturami
(marec 2012).

Preglavice s
kandidaturami
(marec 2009).

Preglednost poslovanja ZTS na ogled (marec 2008).

Optimizem novega izvršnega odbora (april 2009).

Skupščina brez zapletov (april 2011).

Kdo vodi Zvezo tabornikov Slovenije in kdo odloča? Struktura in organi ZTS

Besedilo: Vesna Bitenc in Nina Medved

Zvezo tabornikov Slovenije tvorijo vsi registrirani rodovi in preko njih tudi vsi člani rodov - torej tudi taborniki, ki niso aktivni na državnem nivoju. Rodovi imajo številne dolžnosti in pravice. Ena od njih je, da lahko njihovi predstavniki volijo in so izvoljeni v organe ZTS, ki so: skupščina, izvršni odbor, nadzorni odbor in častno razsodišče.

Skupščina je najvišji organ ZTS

Vsako leto je imenovana programska skupščina, razen vsako tretje, ko je volilna skupščina. Poleg tega lahko starešina skliče še izredno skupščino. Člani skupščine so: starešina ZTS, starešine in načelniki registriranih rodov (ali do 2 pooblaščenih predstavnika), starešine in načelniki območnih organizacij (OO ZTS), člani izvršnega odbora s pomočniki načelnika programa za mlade ter člani nadzornega odbora in častnega razsodišča.

Skupščina je sklepčna, če je navzoča več kot polovica njenih članov iz najmanj polovice vseh rodov, ki so bili registrirani v letu pred skupščino. Ti rodovi morajo izhajati iz vsaj dveh tretjin vseh OO ZTS. Tako lahko skupščina izvede volitve in odloča o spremembah statuta, o prenehanju delovanja ZTS in o poslovanju s premoženjem nad vrednostjo 10.000 EUR. Če ni sklepčna, se sklic skupščine prestavi za pol ure. Takrat je potrebna prisotnost vsaj tretjine članov.

Skupščina voli in razrešuje člane ostalih organov ter spreminja statut. Odloča o članstvu ZTS v drugih organizacijah. Sprejema program dela ter odloča o finančnem in materialnem poslovanju. Potrjuje poročila o delovanju organov, poslovanju in sprejema letni finančni načrt, sklepa o poslovanju z nepremičninami in o nakupu/prodaji osnovnih sredstev. Imenuje upravni in nadzorni odbor Taborniške fundacije, sprejema pravilnike, odloča o pritožbah na sklepe organov. Podeljuje priznanja in odlikovanja. Določa višino letne članarine, odloča o sprejemu novih rodov in o morebitnem črtanju ali izključitvi rodov ter ustanavlja in ukinja OO ZTS.

Posamezen sklep skupščine je sprejet, če zanj glasuje vsaj navadna večina navzočih članov. Za spremembe statuta ali prenehanje delovanja ZTS je potrebna dvotretjinska večina prisotnih članov skupščine. Kadar se voli organe, glasove oddajo le starešine in načelniki rodov oziroma njihovi pooblašteni predstavniki. Drugi člani skupščine nimajo volilne pravice.

Starešina ZTS je v pravnem smislu predsednik organizacije in odgovarja skupščini. Zastopa ZTS, v njenem imenu podpisuje pogodbe (razen o zaposlitvah), določa predlog dnevnega reda skupščine, sklicuje skupščine in jih na začetku vodi in spremlja delo izvršnega odbora. Pravico ima odložiti izvrševanje katerega koli sklepa IO. V tem primeru skliče izredno sejo skupščine ZTS, ki nato presoja o tem sklepu. Starešina lahko tudi ustanovi svoje posvetovalno telo, Svet starešin.

Skupščina sprejme, izvršni odbor izvaja

Izvršni odbor (IO) je izvršilni organ ZTS in vodi delo zveze v skladu s politiko, strategijo in programom, ki jih sprejme skupščina, kateri tudi odgovarja. IO sestavljajo: načelnik ZTS, načelnik programa za mlade, načelnik za vzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi, načelnik za mednarodno dejavnost, načelnik za odnose ZTS z javnostmi in zakladnik.

IO ugotavlja skladnost pravil rodov z **Enotnimi načeli organiziranosti društev tabornikov - rodov** in potrjuje registracijo rodov. Pripravlja predlog finančnega načrta in zagotavlja skladnost poslovanja z veljavnimi predpisi in **Pravilnikom o finančnem in materialnem poslovanju**. Usmerja tudi delo Gozdne šole in zagotavljanje literature, oznak in opreme, ki jih organizacija potrebuje za svoje delovanje. Sklepa o izdaji publikacij in usmerja uredniško politiko medijev, ki jih izdaja ZTS. Izbere tajnika in ostale zaposlene v strokovni službi. bojno sodelujejo in o svojem delu poročajo na sejah IO ter skupščini. Zagotavlja razvoj in izvajanje programa za duhovni razvoj v ZTS.

Načelnik ali načelnica ZTS usklajuje dejavnosti članov IO. Vodi seje IO, kateremu predlaga imenovanje svojih svetovalcev, registracijo rodov ter ustanovitev komisij in delovnih teles. Na sejah IO brez glasovalne pravice sodelujejo tudi starešina, člani nadzornega odbora, svetovalci načelnika in pomočniki načelnika programa za mlade. Pri sprejemanju odločitev mora biti prisotna večina članov IO in sklep je sprejet, če zanj glasuje več kot polovica prisotnih članov (podobno velja za vse organe ZTS, izjeme so pri skupščini).

skupščina ZTS

starešina ZTS

starešine in načelniki rodov

ali do 2 pooblaščen
predstavnik

starešine in načelniki
območnih organizacij ZTS

izvršni odbor

načelnik ZTS

načelnik programa
za mlade in njegovi
pomočniki

načelnik za vzgojo in
izobraževanje ter delo z
odraslimi

načelnik za mednarodno
dejavnost

načelnik za odnose ZTS z
javnostmi

zakladnik

nadzorni odbor

3 člani

častno razsodišče

5 članov

Načelnik je odredbodajalec za izvrševanje finančnega načrta, a lahko za posamezne naloge tega področja pisno pooblasti tajnika. Spremlja in usklajuje delo načelnikov OO ZTS ter jih sklicuje kot svoje posvetovalno telo (kolegij načelnika). Daje predhodno soglasje o kandidatih za načelnika OO ZTS in sme predlagati njegovo razrešitev. Imenuje delegirane načelnike rodov. Nadzira delo tajnika in strokovne službe ter podpisuje pogodbe o zaposlitvi. Usklajuje sodelovanje z državnimi organi.

Načelnik ali načelnica programa za mlade (načelnik PzM) spremlja in usklajuje delo pomočnikov, komisij in drugih delovnih skupin na področju PzM. Predlaga IO njihovo imenovanje. Organizira in vodi akcije s področja PzM na državnem nivoju. Sodeluje z načelnikom in ostalimi člani IO ter v kolegiju načelnika. Pomočniki načelnika programa za mlade vodijo komisije za programe posameznih starostnih vej. Za svoje delo so odgovorni načelniku PzM.

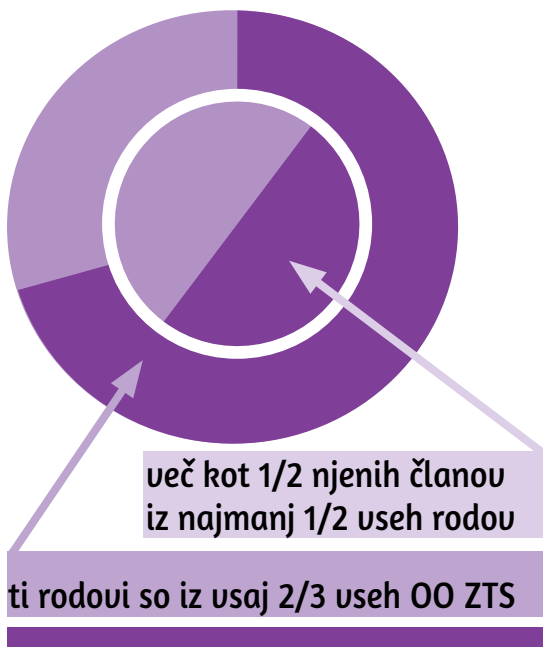
Načelnik ali načelnica za vzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi (načelnik VIO) vodi sistem delovanja odraslih ter organizira vzgojo in izobraževanje kadrov. Določa naloge in vodi komisijo za delovanje odraslih. Predlaga izvršnemu odboru imenovanje: članov komisije, vodij šol in tečajev, posameznikov v naziv za vodjo taborniške enote, pomočnika trenerja in trenerja. Določa naloge vodstev šol in tečajev ter usklajuje in nadzoruje njihovo delo.

Načelnik ali načelnica za mednarodno dejavnost (načelnik MD) je odgovoren za razvoj mednarodne dejavnosti kot sestavnega dela PzM. Organizira in vodi mednarodno dejavnost, pa tudi usklajuje sodelovanje ZTS s skavtskimi in drugimi organizacijami doma in v tujini. Usklajuje mednarodno sodelovanje rodov. Predlaga imenovanje članov komisije in letni program mednarodnih aktivnosti.

Načelnik ali načelnica za odnose ZTS z javnostmi (načelnik OJA) organizira in vodi propagandno in informativno dejavnost, vključno z revijo Tabor in drugimi mediji, ki jih izdaja ZTS. Predlaga imenovanje članov komisije, določa njene naloge in vodi njeno delo. Predlaga uredniške odbore in urednike medijev ZTS in recenzente za posamezne publikacije. Predlaga letni program aktivnosti.

Zakladnik ali zakladničarka organizira in vodi finančno materialno (FM) poslovanje ter pridobivanje finančnih sredstev preko javnih razpisov ter sponzorskih in donatorskih pogodb. Zagotavlja

sklepčnost skupščine

zakonitost poslovanja ter racionalno upravljanje s finančnimi sredstvi. V sodelovanju z IO pripravlja letni finančni načrt, sodeluje pri pripravi posameznih projektov. Predlaga imenovanje članov komisije ter gospodarja, določa naloge komisije in vodi njeno delo. Daje soglasje k finančnim poročilom, ki jih pripravlja strokovna služba. Usklajuje sodelovanje med ZTS in Taborniško fundacijo.

Taborniki, ki sodelujejo v različnih komisijah ali delovnih skupinah, so imenovani na pobudo resornega člana IO, ki mu poročajo. Svojo nalogo opravljajo prostovoljno, lahko pa prejmejo povračilo (npr. potnih) stroškov. Tudi funkcije urednika in članov uredništva revije Tabor ne spadajo pod okrilje strokovne službe - posameznik ni v delovnem razmerju z ZTS, lahko pa prejme povračilo stroškov.

Skupščina voli člane še dveh organov

Petčlansko **častno razsodišče (ČR)** odloča o sporih in izreka ukrepe ter odgovarja skupščini. Postopa v skladu s **Pravilnikom o disciplinskem postopku**. Spori so lahko v zvezi z dejavnostjo ter izvrševanjem pravic in obveznosti članov. Prizadete stranke so lahko posamezniki, rodovi in njihove enote, občinske,

medobčinske in OO ZTS ter organi ZTS. Odločitve z obrazložitvami ČR sporoči skupščini oz. takoj IO, ki o tem razpravlja in sprejme ustrezne sklepe v roku 3 mesecev.

Tričlanski **nadzorni odbor (NO)** spremlja delo organov, nadzoruje finančno in materialno poslovanje in ukrepa ob nepravilnostih. Odgovoren je skupščini, ki ji poroča svoje ugotovitve. Pripombe in predloge glede delovanja ZTS mora takoj posredovati izvršnemu odboru, ki o njih razpravlja, zavzame stališča, nato pa NO obvesti o ukrepih.

Tudi pisarna ima omejitve

Pisarna ZTS ali **strokovna služba** skrbi za redno delovanje organizacije. Ne more prevzemati pravic, pooblastil in odgovornosti ZTS in njenih organov, razen pri s statutom določenih izjemah. Člani pisarne so za svoje delo plačani v skladu s **Pravilnikom o delovnih razmerjih** in veljavno delovno zakonodajo. Svoje delo opravljajo na sedežu organizacije, v taborniškem centru v Bohinju in drugje na terenu. Pisarno vodi **tajnik ZTS**, ki je zaposlen redno ali po pogodbi. O svojem delu poroča IO, odgovoren pa je načelniku. Članom organov pomaga pri opravljanju njihovih nalog.

Vloga posameznika pri sprejemanju odločitev organizacije

Pomembno je, da vsak tabornik ali tabornica najprej aktivno sodeluje v lokalnem taborniškem društvu. Tudi če nima izvoljene funkcije, lahko sprti izraža konstruktivne predloge in aktivno sodeluje pri občnem zboru. Tako sooblikuje interese in stališča rodu, ki jih nato predstavniki zastopajo na skupščinah. Svoje mnenje in predloge lahko sprti sporoča članom posameznih organov. Če se pridruži komisijam ali delovnim skupinam, pomaga pri oblikovanju predlogov za sklepe izvršnih odborov. Ob izpolnjevanju predpisanih pogojev lahko posameznik kandidira v organe na vsaki dve leti na območnem nivoju ali na vsaka tri leta na nacionalnem nivoju.

Miha sporoča: Članek pouzema strukturo ZTS, podrobneje pa se ne dotakne več tem, med drugim OO ZTS in strokovne službe, o katerih izveste več v prihodnjih Taborih. Več informacij najdete tudi na <http://stencas.taborniki.si/dokumenti/taborniski-dokumenti>.

Pregled mandata 2012-2015

V februarški številki Tabora smo objavili članek, ki povzema delo Izvršnega odbora ZTS v mandatu 2012-2015. Tri leta združiti na štiri strani je zahteven zalogaj. Zato v tokratni številki objavljamo nekaj dodatnih informacij, saj želimo, da ste člani primerno obveščeni o aktualnem dogajanju v organizaciji.

Splošne vzgojne cilje taborniške organizacije je pripravila ekspertna skupina že leta 2006. Formalno so bili sprejeti skupaj z novim Programom za mlade na skupščini marca 2014. To je omogočilo nadaljnji razvoj vzgojnih ciljev, in sicer oblikovanje vzgojnih ciljev za starostni veji MČ in GG. Delo je potekalo pod budnim očesom strokovnega sodelavca za Program za mlade Matica Stergarja, ki je v pisarni na tem mestu zaposlen od marca 2013. Delovno skupino so sestavljali prostovoljci s potrebnim strokovnim znanjem in izkušnjami in s pripravo "delnih" vzgojnih ciljev končali jeseni 2014. Pripravljeno besedilo trenutno čaka na zunanjo revizijo, usmeritve zanjo pa bo določilo novo vodstvo ZTS. Kljub temu zastoju pa se z velikim vsebinskim zalogajem spopada delovna skupina za pripravo priročnikov za delo z MČ in GG.

Kot je bilo omenjeno že v članku, je bil Zlet 2013 na Bledu organiziran v nekoliko manjšem obsegu, kot smo ga bili do takrat vajeni, ker je prišlo do ključne spremembe pri organizaciji. Zaradi premajhnega števila prijav je soorganizator zelo pozno v procesu priprave Zleta odpovedal sodelovanje. Na tem mestu je osebje iz pisarne prevzelo pobudo za alternativno organizacijo dogodka. Našli so novo lokacijo ter postavili koncept in osnovno organizacijsko strukturo Zleta. Pisarna je prevzela tudi koordinacijo dela in prostovoljcev, ki so se javili za pomoč pri organizaciji, da je bil Zlet kljub vsem zapletom lepa izkušnja za vse udeležene.

Živa Novljan

Gozdna šola - dom slovenskih tabornikov

Pogovor s Franetom Merelo

Besedilo in fotografija: Tea Derguti

Frane Merela je, kljub temu da je upokojen kot strokovni sodelavec Zveze tabornikov Slovenije za Gozdno šolo, še vedno zelo aktiven tabornik. Organizaciji se je pridružil, ko je bila v podobno rdeči situaciji kot je danes, in z zagnano ekipo je poskrbel za večjo prepoznavnost in napredek organizacije. Obudili so revijo Tabor, spodbujali k aktivnejši izvedbi programa z značko Živka Lovšeta, taborniška založba je bila prva po številu izdanih naslovov v Jugoslaviji, osnovali so taborniško zadrugo, da so rodovi lahko prišli do stvari, ki se jih ni dalo kupiti na prostem trgu in z mnogo truda so dosegli, da smo dobili prostor za našo dejavnost - Gozdno šolo v Bohinju. Sklenila sva, da si moramo prizadevati za več družabnosti, ki bo pripomogla k večji medsebojni povezanosti in zaupanju slovenskih tabornikov.

Ali se tabornik upokoji?

Eno leto je res mimo, ampak se še vedno trudim biti vsak ponedeljek na ZTS na jutranjem klepetu. Sem tudi član uprave Taborniške fundacije in član uredništva revije Tabor in tisti, ki revijo preda v tiskarno. Štejem si v čast, da sem sodelavec Tabora pri tehničnem delu od ponovnega začetka izdajanja revije leta 1973 in izid vsake nove številke Tabora mi še vedno pomeni izziv.

Aktiven sem tudi v svojem, torej Savskem rodu. Člani so se povečini izselili iz Savskega naselja in ostal

je le klub Kaktus, ki združuje kakšnih 50 starejših Savčanov. Dobivamo se enkrat mesečno, imamo akcije, nikakor pa nam ne uspe zagnati rednega dela rodu. Za to bi potrebovali pomoč okoliških mestnih tabornikov.

Na kratko torej: še zmeraj poskušam biti aktiven tabornik. Morda koga delam živčnega, ampak še vedno rad sodelujem tam, kjer me želijo imeti. V naši organizaciji je prostor tudi za medgeneracijsko sodelovanje.

In začetki Gozdne šole?

Konec sedemdesetih so nam bili časi naklonjeni in v vodstvu organizacije smo imeli korajžo in voljo, da izpeljemo projekt prenove Gozdne šole. Stanje pred prenovo je bilo takšno: štirna za vodo, jezero za umivanje, nikakršne elektrike, objekt, v katerem je bila kuhinja, je imel en plinski štedilnik, drugače štedilnik na drva, ki smo jih pobirali v gozdu, ob taboru latrina "na štrbunk" in taborniški šotori.

« Če smo želeli iti z razvojem vzgoje in izobraževanja v organizaciji naprej in tudi podaljšati bivanje v Gozdni šoli, smo morali razmišljati o bolj trdnem, zanesljivejšem sodobnem objektu.

Zakaj ravno Bohinjš?

Tam se je, na prostoru današnje GŠ, po mojih informacijah prvič taborilo že leta 1913, imeli smo torej že stoletnico taborjenja v Bohinju. Očitno je bil že tedaj to kraj, ki je navduševal mlade z energijo za začetek nastajajočega gibanja skavtstva in gozdovništva pri nas. Po vojni pa je bila prilika za nakup tega prostora.

Ali taborniki sodijo v Triglavski narodni park?

S sprejetjem zakona o TNP smo se srečali s pobudami, da taborjenja in s tem tudi taborniki in še kdo ne sodijo v park. Začetna bitka, ki smo jo morali dobiti, je bila spremeniti ta mišljenja, na prostoru GŠ pa urediti za naše potrebe učni center za vzgojo kadrov. Za prenovo GŠ smo se močno borili, dokazovali smo nujnost in potrebo po takšnem objektu.

Tradicionalna taborjenja v Ukancu so bila leta 1994 ukinjena. Odlok Občine Bohinjš je prepovedoval kampiranje na dotedanjih tabornih prostorih zaradi nezadovoljivih sanitarnih pogojev. Takrat je bilo v TNP ukinjenih še nekaj tabornih prostorov.

Ali je Gozdna šola črna gradnja?

Bili smo bitko s TNP, z uradnimi državnimi organi za pridobitev lokacijskega in nato gradbenega dovoljenja ter jo dobili. Še nedolgo tega so nekateri po Bohinjš govorili, da je GŠ črna gradnja. Apetiti po prostoru GŠ in kasneje po izgrajenem ličnem objektu so prihajali z vseh strani.

Brez kranjskega Eda Resmana, predsednikov naše organizacije Roberta Bobanca in Janeza Korošca ter vodje gradbenega odbora Jožeta Zagorca in mnogih donatorjev takšne Gozdne šole, kakršna je danes, ne bi bilo.

« Prav zagotovo smo gozdno šolo zidali za nas, ne za druge. Če bomo enkrat odprli njena vrata za 19 evrov za poln penzion tujcem, jih bo verjetno kot toče. Ampak to ni namen.

Ali slovenski taborniki uporabljajo ta prostor?

Taborniški rodovi se premalo zavedajo, da je to njihovo in žal objekt ter taborni prostor premalo koristijo. Razlog za to nekateri vidijo v ceni, vendar se moramo zavedati, da je cena najema in oskrbe takšna z razlogom - da se ohranja dosežen nivo tudi za prihodnje rodove tabornikov. Zato je cena zelo težko primerljiva s cenami rodovnih taborov in bivanja v objektih rodov.

V Laškem Rovtu pa je dodaten taborni prostor, kjer se gredo lahko rodovi tiste prave taborniške razmere. Ni elektrike, če se je ne naroči, za pitno vodo in sanitarije je poskrbljeno. Ampak Bohinjš kaže ni zanimiv za slovenske tabornike. Napolnimo ga predvsem s tujimi taborniki, ki mislijo, da se tu vse sme, npr. smetenje ter drugo neprimerno početje v naravi, skregano s taborniškimi zakoni, kar včasih na nas meče slabo luč.

Prednosti GŠ?

Lokacija nudi tisočere možnosti izvajanja našega programa, nekatere so res nekoliko omejene z zakonodajo, ampak še vedno je okolica GŠ za taborniške aktivnosti idealna. Ne nazadnje je to objekt in prostor za vzgojo kadrov in redne dejavnosti slovenskega taborništv. In predvsem to, da je naša - od vseh tabornikov v Sloveniji.

« Cena za polni penzion v objektu je do maja za tabornike 18 € na osebo za 20 udeležencev, za naslednjih 10 boste plačali le po 12 €, poletno bivanje pod šotori pa je še cenejše.

Mladinski svet Slovenije

Besedilo: Mojca Galun

Moj prvi stik z Mladinskim svetom Slovenije (MSS) je bil študijski obisk na Dunaju v okviru projekta "16 - starost za vključevanje?", kjer sem se priključila delovni skupini, ki je imela nalogo preučiti, ali je smotno znižati starostno mejo za volilno pravico. Za obisk avstrijske prestolnice smo se odločili, ker so naši severni sosedje prvi v Evropi (2007) znižali starostno mejo in smo si lahko ogledali, kakšne posledice je takšna odločitev prinesla. Projekt se je nadaljeval z delavnicami aktivnega državljanstva na srednjih šolah, okroglimi mizami z evropskimi poslanci, zaključil pa se je z analizo ankete, ki smo jo opravili med mladimi, in pripravo poročila. In tako so me ujeli v svoje mreže.

Zastopanje mladih doma in v tujini

MSS je naša krovna organizacija - vključuje vse večje mladinske organizacije. Njegove glavne naloge so v zastopanju mnenja mladih, sodelovanju z vladnimi ustanovami ter kreiranju mladinskih politik. Se sprašuješ, kaj se te to tiče? Politika vpliva na vse vidike našega življenja: od tega, pri kateri starosti lahko pijemo alkohol, do tega, koliko davka moramo plačati. In prav je, da imamo tudi mladi nekoga, ki bo zastopal naše interese. MSS tako redno spremlja dogajanje v Sloveniji in poskuša zagotoviti, da oblasti ne bodo kar tako spregledale nas mladih. Obenem je član Evropskega mladinskega foruma, ki zastopa mlade v Evropi.

Boste rekli, mladi smo različni in mnenj je nešteto. Prav zato so leta 2009 oblikovali Komisijo za mladinske politike (KMP), v katero članice imenujejo do tri svoje predstavnike. Skupaj s strokovnjaki so poiskali skupna stališča do posameznih tem in pripravili programske dokumente. Komisija tako obravnava posamezne tematike in s pomočjo njihovega mnenja in programskih dokumentov lahko MSS v največji možni meri povzame in zastopa mnenje mladih.

Izobraževanja, literatura ter sodelovanje z akademsko sfero

Za organiziranje različnih vrst izobraževanj skrbi bazen trenerjev (Pool of Trainers). Trenerji so izvajalci izobraževanj izven šolskega sistema (seminarji, usposabljanja, delavnice itd.). Bazeni trenerjev pa je delovna skupina trenerjev iz organizacij članic, v katero se lahko prijaviš vsako leto. Nov razpis naj bi izšel konec marca.

Vsako leto organizirajo tri daljša usposabljanja:

- za trenerje v mladinskem delu,
- za menedžerje v mladinskih organizacijah in

- za predstavnike mladinskih svetov lokalnih skupnosti (MSLS)

- ter vrsto manjših delavnic in seminarjev, ki se vsako leto spreminjajo glede na potrebe MSS in članic. Bazen trenerjev se lahko pohvali tudi s sodelovanjem s srednjimi šolami, vabljeni pa so tudi na različne fakultete, kjer pomagajo kot strokovnjaki iz mladinskega področja.

Konec prejšnjega leta so izšli trije novi priročniki: za trenerje, menedžerje in predstavnike MSLS.

Projekti

• Prostovoljec leta

Vsako leto MSS izbere naj prostovoljko, prostovoljca, mladinskega voditelja, mladinski projekt in prostovoljski projekt. Na ta način želijo izboljšati ugled mladinskega in prostovoljskega dela in pokazati javnosti, da je to delo izjemno raznovrstno, koristno za prostovoljce in družbo ter predvsem, da si zasluži ugled in pozornost.

• Strukturirani dialog ali SD in Sproži govor(ice) oz. SG

SD je projekt, ki skuša preko posvetovanja vzpostaviti komunikacijo med mladimi in odločevalci. Prvič so posvetovanja potekala na temo okolja in drugič o aktivni participaciji ter posledično večji zaposljivosti mladih. SG pa je nadgradnja, s katero bodo posvetovanja potekala tudi po srednjih šolah.

• Pobuda.si: Mladi za boljšo družbo

Namen projekta je bil dvigniti nivo participacije mladih, zato so bila organizirana štiri izobraževanja o participaciji, vzpostavljen je bil portal za zbiranje pobud, organizirali pa so tudi ulične aktivnosti za motiviranje mladih. Preko portala lahko mladi prispevajo predloge za izboljšave na treh ravneh: lokalni, nacionalni in evropski. MSS pa je zagotovil, da so pobude prišle na prava ušesa.

Društvo Mladinski ceh
Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije

Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov Zveza ŠKIS
Nova generacija SLS Društvo SKAM

Slovenska demokratska mladina
Mlada Slovenija

Mladinski svet Slovenije
Zveza slovenske podeželske mladine
Mladi forum socialnih demokratov
Zveza tabornikov Slovenije

Decembra izvoljeni kolegij MSS. Tabornico Tejo Jarc je kot predsednik zamenjal Tin Kampl. Od leve: Sanja Slemenšek, Tina Hočvar, Daniel Valentine, Tin Kampl, Miha Mohorko, Neža Repanšek. Foto: Arhiv Tina Kampla

Informiranje

MSS izdaja tudi lične novice, na katere se lahko prijaviš preko pr@mss.si. Novice vsebujejo vse pomembne informacije in dogodke v okviru mladinskega sektorja. Seznam aktivnosti si lahko pogledate na spletni strani <http://mss.si/> pod rubriko Novice.

Miha vabi: Sledi QR kodi, ki te bo pripeljala do programskih dokumentov MSS.

Vizionarski Program za mlade

Besedilo: Matic Stergar

Januarja je Svetovna skavtska pisarna (WSB) izdala dokument o strategiji programa za mlade (Youth Programme Policy). Gre za temeljni dokument Svetovne organizacije skavtskega gibanja na področju programa za mlade, ki je izšel po sklepu 40. Svetovne skavtske konference v Ljubljani.

Ker gre za dokument, ki ureja temeljno področje delovanja skavtskega gibanja - za njegovo glavno dejavnost - govorimo o enem izmed najpomembnejših dokumentov. Prejšnji temeljni dokument je bil star že skoraj četrto stoletja in 39. Svetovna skavtska konferenca v Braziliji je WSB naročila, naj pripravi njegovo nadgradnjo, ki naj odseva spremembe v svetu in bolje nagovori mlade. Pretekla tri leta je torej velika ekipa strokovnjakov (t. i. Task Force) v sodelovanju s številnimi skavtskimi in zunanjimi strokovnjaki analizirala, preučevala, vrednotila, pilotno preizkušala, ponovno vrednotila in naposled pripravila predlog prenovljene programske politike WOSM.

Nova programska politika WOSM

Začetek leta 2014 je bil ta predlog posredovan v razpravo nacionalnim skavtskim organizacijam. Ponosni smo lahko, da je bil v temeljni dokument vključen tudi prispevek strokovne službe ZTS v zvezi s pomembnostjo vključevanja mega družbenih trendov v načrtovanje programskih politik.

Prenovljeni dokument je sestavljen iz treh vsebinskih sklopov: (1) Svetovna skavtska mladinska politika daje program za mlade v kontekst skavtskega gibanja, (2) Vsebina programa za mlade odgovarja na vprašanja, zakaj, kaj in kako naj se lotevamo priprave in izvedbe programa za mlade, (3) Življenjski krog programa za

mlade pa podučí o procesih in metodah priprave in izvedbe programskih politik.

Namen novega WOSM-ovega temeljnega dokumenta je afirmirati novo programsko politiko in jo preko regijskih in nacionalnih ravni realizirati v praksi. To naj bi se zgodilo čim prej v prihodnosti, nacionalne skavtske organizacije pa lahko računajo na polno podporo nadrejenih skavtskih struktur.

Slovensko vizionarstvo

V Sloveniji pa se je to že zgodilo! Na statutarni ravni in v veliki meri že tudi v praksi. In to je odlična novica, pohvala vsem vpletenim in tudi odgovornost za naprej. Od WSB smo želeli prejeti mnenje o skladnosti slovenskega Programa za mlade z novo WOSM-ovo programsko politiko za mlade. Direktor za program za mlade pri WOSM-u Hany Abdulmonem je o njem zapisal: "Občudujem ga in zaenkrat sploh nimam pripomb nanj." Ker smo v Sloveniji pripravljali, pripravili in tudi sprejeli naš Program za mlade precej preden je bil sprejet nov temeljni programski dokument na svetovni ravni in je naš PzM že zdaj popolnoma skladen z novimi usmeritvami, si lahko čestitamo za naše vizionarstvo. Morda je to neskromno, je pa vendarle res! Lahko smo ponosni na svoje delo in iz tega poklona črpamo energijo in smer za nadaljnje delo.

Foto: Iztok Hvala

Popotnica novemu Izvršnemu odboru

Rod belega konja Slovenske Konjice, zanj Andrej Zidanšek - Zidi in Urban Čuješ - Čujko

Taborništvo ostaja omejeno v določenem krogu ljudi. Mogoče je čas, da taborništvo kot način življenja vseh ljudi še bolj promoviramo in približamo čim širšemu krogu. Do sedaj izpeljane akcije so že vodile v to smer (Obnovimo slovenske gozdove, tudi oba filma GMPS sta bila v pomoč), treba pa je razmišljati v smeri večje promocije predvsem na šolah in drugih ustanovah.

Naslednja stvar je pomoč in spodbuda rodov v nastajanju oz. oživljanju. Tukaj bi lahko ZTS z nasveti, usmerjanjem in priporočili pomagala pri začetnih, negotovih korakih. Rodovi, predvsem novi in tudi tisti iz obrobja države, imajo težave pri pridobivanju sredstev za financiranje redne dejavnosti, vzdrževanje ali obnovo prostorov. Tudi nasvet, kako pridobiti sredstva s strani podjetij, kako do denarja iz raznih skladov EU, bi bil dobrodošel.

Do sedaj so bile vse stvari zastavljene preveč demokratično. Določila, usmeritve in vizijo je treba sprejemati in izvajati hitreje in odločneje. Z določenimi stvari se preveč zavlakuje, manjka tudi skupna ciljna vizija, kaj od organizacije sploh želimo, in promocija tega cilja na vsakem koraku. Sicer pa želimo novemu vodstvu: srečno!

Rod Stane Žagar - mlajši Kranj, zanj vodstvo rodu

Nad delom in trenutnim stanjem ZTS smo popolnoma razočarani, zato za novi IO samo nekaj smernic, idej na kratko:

- Vzpostaviti boljšo bazo članov - da bi lahko ob vpisu "poklikali" še članarine in izvozili tabelo.
- Priprava brezplačnega oz. ugodnega propagandnega materiala, ki bi ga odprave lahko kadarkoli odnesle v tujino - ne samo material za Jamboreeje, ampak vse odprave. Recimo slovenski našitek s skavtsko lilijo, ki bi bil zanimiv za zamenjave.
- Mednarodna rutka je predraga. Pravzaprav so predrage vse rutke, našitki in vsa oprema. Treba bi bilo najti cenejše ponudnike. Če to zmorejo rodovi, naj se potruji še Zveza. Naš rod zaradi cen vsa opremo za orientacijo kupuje drugje, nikoli ne gremo v Gozdno šolo.
- Območja si zaslužijo več kot 400 € na leto.
- Poleg finančne si rodovi zaslužijo tudi več pomoči glede pravno-formalnih zadev. Zaposleni na ZTS, ki se s tem ukvarjajo poklicno, bi rodovom lahko svetovali, jih obvestili o novih zakonih in pravilnikih, ki jih morajo spoštovati društva, opomnili rodove na oddajo različnih poročil, opozorili na razpise.

Rod morskih viharnikov Portorož, zanj vodstvo rodu

Novemu Izvršnemu odboru bi radi sporočili, naj se zavzemajo za boljšo komunikacijo med ZTS in rodovi. Radi bi, da se potrudijo in približajo ZTS oddaljenim rodovom, saj je trenutno ZTS za nas "neka organizacija, ki je tam daleč v Ljubljani". Verjamemo, da bodo novi člani Izvršnega odbora zelo kompetentni ljudje in jim polagamo na srce, naj delujejo transparentno in ne prikrivajo informacij. Za taborništvo v prihodnjih letih si želimo, da bi se specialnosti za PP-je razvile, da bi se delalo na programu za RR-e. Želimo si, da bi v ospredje dali solidarnost, odgovornost ...

Ob 34. skupščini ZTS smo želeli od rodov izvedeti, kakšno prihodnost si želijo za slovensko taborništvo. Mnenja so bila napisana pred skupščino in so namenjena tako novim članom in članicam Izvršnega odbora ZTS kot tudi članom posameznih komisij, Nadzornega odbora, Častnega razsodišča, zaposlenim v pisarni ZTS ... ne nazadnje pa vsem tabornikom in tabornicam, ki vsak dan ustvarjajo slovensko taborništvo. A naj ne bo tu konec: tisti, ki lahko uvedejo spremembe, bodo veseli vaših konstruktivnih predlogov, kritik ali celo pohval. A treba jim jih je zaupati.

Obnovimo gozdove - 2. sadnja dreves

Bliža se pomlad in čas je za drugo sadnjo dreves. V **soboto, 21. marca**, bomo posadili novih 18.500 sadik mladih dreves.

Lokacije, kjer bodo potekale sadnje, so:

OE Kočevje - Polom, Stara cerkev pri Kočevju, pri vaškem domu v Polomu (3000 sadik),

OE Postojna - igrišče v vasi Selce (8000 sadik),

OE Sežana - Knežak, bencinska črpalka (izvedba del: ob cesti Knežak-Šembije) (2000 sadik),

OE Ljubljana (KE Kamnik) - Klanec pri Komendi pri Partizanski bolnici dr. Tineta Zajca (1200 sadik),

OE Ljubljana (KE Kamnik) - Sela, pri cerkvi (1500 sadik),

OE Ljubljana (KE Ljubljana) - Tacen, Medo bar na avtobusni postaji (2000 sadik).

Kako bomo pomagali taborniki? Poskrbeli bomo za organizacijo sadnje na lokacijah. Razdelili bomo opremo, koordinirali udeležence in seveda pomagali pri sami sadnji. Zatorej pozivamo tabornike, da se **prijavite za koordinatorje**, oziroma rodove, da predlagate koordinatorje posamezne lokacije na naslov **gozd@taborniki.si**. Posamezniki pa se lahko prijavite tudi preko obrazca na spletni strani.

Dodatne informacije o projektu lahko najdete na spletni strani **www.obnovimo-gozdove.si**.

Foto: Pija Šarko

tabor

Aprilski Tabor

Korajža vas vabi: pošljite prispevke za aprilski Tabor na revija.tabor@gmail.com. Uredništvo vam bo sporočilo, ali je na voljo prostor za vaš prispevek, pošljete pa lahko tudi samo informacije o dogajanju v vašem rodu v preteklem mesecu. Rok za oddajo člankov je **četrtek, 26. marec!**

TIK-TAK

Vse tabornike, ki ste svoj čas kadarkoli zapolnjevali s taborništvom, vabimo, da se nam pridružite na srečanju Taborniškega alumni kluba, ki bo potekalo **20. in 21. marca 2015** v CRS v Logatcu (Center vojnih veteranov, Blekova vas 60).

Naše druženje bomo začeli **v petek ob 18.00 z večerjo** in ga nadaljevali z resnim delom na taborniški način. Pred spanjem se bomo še pogreli ob ognju, zapeli kakšno taborniško in obujali spomine.

V soboto se bomo ob 9:00, po zajtrku (ob 8.00), odpravili na avtomobilsko in peš orientacijo v okolici Logatca, druženje pa bomo zaključili s kosilom ob 13.00.

Cena udeležbe znaša **20 €** (večerja, zajtrk, kosilo in nočitev), prijava pa je veljavna šele s plačilom. Denar nakažite na TRR Zveze tabornikov Slovenije: SI56 0201 0001 4142 372, sklic: 00 115, namen plačila: srečanje TAK.

Dodatne informacije na 040 246 479 oz. marinka.istenic@gmail.com.

Se vidimo? Seveda se! Marec bo tu TIK-TAK!
Upravni odbor Taborniškega alumni kluba

Miha vas vabi: Prijave na srečanje TAK-a sprejemamo do **torka, 17. marca**, na: <http://1dru.ms/188JG91>.

Šport in kultura gresta z roko v roki

Program Pridruži se - Join In Jamboree

Besedilo: Puggy

Tokrat ponujamo namige za dejavnosti v zvezi z japonskimi športi in bogatim kulturnim izročilom.

Sumo

Sumo je japonski nacionalni šport. Dva sumoborca (večinoma so to več kot 100 kg težki silaki) se pomerita med seboj, in sicer tako da en sumoborec poskuša izriniti drugega iz označenega kroga ali ga podreti na tla. To je zelo tradicionalen šport z več kot 2000-letno tradicijo. Zaradi medsebojnega spoštovanja sumoborcev poteka pred začetkom borbe ritual Chirichozu: Oba borca se pozdravita s pogledom iz oči v oči. Nato si pomaneta roke, enkrat zaploskata (s tem prosita za prisotnost bogov) in odročita roke z dlanmi obrnjenimi navzgor in nato še navzdol (s tem pokažeta, da sta neoborožena). Nato postavita roki na kolena, vstaneta, se pomakneta vsak do svoje črte, z dvigovanjem nog zavzameta svoj položaj na črti in se pripravita na začetek. Ko položita pesti na tla, sodnik zakliče: "Hakkeyoi!" in boj se začne. Nasprotnika se s silo telesa zaletita drug v drugega in pogosto je to že odločilni moment boja. Pred ritualom sumoborci z metanjem soli ustvarjajo sveti prostor, s teptanjem tal pa odganjajo slabe duhove.

Namig za dejavnost: S pomočjo vreče, napolnjene s peno, izdelajte kostum sumoborca. Mlajše lahko oblečete v več debelejših oblačil (npr. več bund različnih velikosti eno čez drugo). Organizirajte sumo boje in ne pozabite na ritual (primerno za GG in starejše). Lahko obiščete kakšen športni klub, kjer gojijo borilne večšine kot npr. kendo, aikido, judo, karate in druge.

Vir: Deviant art - art418

Pričarajmo japonsko kulturo kar doma

- Obiščite Hanami, Festival cvetočih japonskih češenj. Poteka v botaničnem vrtu v Ljubljani v začetku aprila, ko cvetijo japonske češnje. Organizator pripravi zanimiv program. **Za vse starosti.**

- Obiščite japonsko restavracijo in se seznanite z različnimi japonskimi kulinaricnimi specialitetami in načinom prehrane. Pustite se presenetiti. **Za vse starosti.**

- Izdelajte preproste senčne lutke in s pomočjo rjuhe in vira svetlobe za mlajše člane organizirajte senčno gledališče. Nekaj zanimivih japonskih pravljic, ki so primerne za uprizoritev, najdete na spletni strani slovenske odprave. **V pripravo so vključeni GG-ji in starejši, predstava je za murne in MČ-je.**

- V vođu pripravite pogovor o značilnostih in navadah Japoncev. Kaj vemo o njih? Da so majhni, imajo pretežno črne lase, poševne oči, so zelo spoštljivi, predani kolektivu ... Kako živijo in kako se obnašajo, npr. pozdravljajo? Poznamo kakšne šale na račun Japoncev ali stereotipe? **Za PP-je in starejše.**

- Organizirajte večer japonskih namiznih iger: Go, Jinsei, Renju, Shado hantazu ... Poiščite jih v trgovini ali na internetu. Lahko razvijete tudi svojo igro, ki jo obarvate z elementi japonske kulture (cunami, vulkani, templji, samuraji ...). **Za vse starosti.**

Forum raziskovalcev in raziskovalk v Srbiji

Besedilo: Sabina Belc - Žmigovc in Aljoša Rebolj

Prvi vikend v februarju se je na Avali odvijal Forum raziskovalcev in raziskovalk (Forum mladih brđana), ki se ga je udeležilo 38 udeležencev iz štirih držav bivše Jugoslavije. Namen dogodka je bil mreženje, izmenjava dobrih praks in motiviranje mladih vodij za aktivnejše delo v taborniški organizaciji.

Kljub napovedi vremenske apokalipse sva se Sabina (REŠ) in Aljoša (RMT) v četrtek, 5. februarja, odpravila v Beograd. Po prihodu sva se pozabavala z lovom na telefon, pozabljen na avtobusu, kjer so nama prišle prav večšine iz tečaja orientacije, ter ubrala pot po azimutu na čudovito utrdbo Kalamegdan. Sledilo je raziskovanje centra Beograda, kjer sva se sprehodila tudi po beograjski Čopovi (Knez-Mihajlova). Ogled sva zaključila na bohemski ulici Skadarliji, kjer sva se ustavila na zgodnjem kosilu. To se je zavleklo v popoldansko "kafo", ker je prevoz do Avale zamujal zaradi obilnega sneženja.

Na Forumu smo sodelovali taborniki iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije ter Slovenije. V petek zvečer smo ga otvorili s prejemom nove rutke, spoznavnimi igrami in neformalnim druženjem. V soboto in nedeljo so sledili štirje delovni bloki, kjer smo pokrili različne tematike. Dotaknili smo se lastnosti dobrih vodij in kompetenc, ki jih pridobimo z delom znotraj taborniške organizacije. Predstavili so nam orodje za prevajanje naših kompetenc v jezik podjetnikov (Opremi se za službo). Zanimiva je bila tudi delavnica, pri kateri smo navedli stereotype o taborništvu, nato pa smo jih poskusili pojasniti javnosti (oz. soudeležencem). Za probleme mladih, ki jih opažamo v današnji družbi, smo iskali rešitve

znotraj taborniških aktivnosti. Ozračje in program sta bila sproščena, tako da smo našli čas za kavnice, na katerih se nam je pridružil tudi IO nacionalne taborniške organizacije Srbije.

Z delom smo zaključili v nedeljo zgodaj popoldne, tako da nama je ostalo še nekaj časa za ogled, kjer se nama je pridružil še en udeleženec foruma. Skupaj smo si ogledali Sv. Savo, napisali kartice in zapravili še zadnje dinarje. Nedeljsko noč sva ponovno preživela na avtobusu in se izmučena vrnila v Slovenijo.

Dodana vrednost takih aktivnosti je izmenjava dobrih praks, ki generira nove, sveže ideje, med drugim za neorientacijska druženja, peterboj idr., predvsem pa spoznavanje tabornikov iz drugih držav, kar odpira možnosti za sodelovanje in skupne projekte. Pogosto so soudeleženci izrazili navdušenje nad obiskom slovenskih tabornikov na njihovih dogodkih ter željo, da bi se večkrat povezali z nami. Torej, v akcijo, Balkan vabi.

Nejc razlaga: Ali ste vedeli, da so "brđžani" stari od 21 do 26 let?

Foto: Arhiv nacionalne taborniške organizacije Srbije

Zaresna taborniška poroka

Foto: Žan Kuralt

Taborniki se kar naprej poročamo med sabo. Izpolnimo šaljive naloge in si obljubimo zvestobo do naslednje akcije. Sem in tja pa se ob tabornem ognju pod tisočnimi zvezdami prižge iskrica, ki vžge nekaj večjega od poletne romance. Včasih se med taborniki rodi zaresna ljubezen, tista za zmeraj.

In na eno lepo soboto v februarju smo se starejši člani RSŽ-ml lepo oblekli in uredili, da smo se komaj spoznali med seboj, ter šli na grad Snežnik na poroko naših novopečenih grč Neže in Daneta. Cel dan je bil čudovit, poln veselja in ljubezni, vseskozi pa je bilo

čutiti taborniški duh. Vse je bilo prepleteno z naravo, ogromno so domači naredili sami, ob kitari smo jima zapeli nekaj posebnih pesmi, plesali in zabavali smo se do jutra, poleg tega pa smo ju še zadnjič in zares poročili po taborniško. Seveda smo jima za povrh pripravili tudi nekaj potegavščin in presenečenj, ki so ju pričakala doma - se le spodobi za tabornike, ne?

Dane in Neža, še enkrat vama iz srca čestitamo in se veselimo vsega, kar še prihaja. Neskončno smo veseli, da sta naša in da smo skupaj lahko proslavili vajin dan.

Vajin RSŽ-ml

Bodoči mentorji vodniških tečajev

Usposabljanje za mentorje vodniških tečajev? Zakaj pa to potrebujemo? Predvsem zato da se bodoči mentorji pripravijo na svojo novo vlogo. In za izmenjavanje idej in izkušenj med različnimi območji in posledično med različnimi tečaji. Pa za motiviranje mentorjev. Verjetno je še kakšna prednost, na katero sem pozabila, ampak mislim, da ta vikend predstavlja vse to.

Letos se je odvil prvi vikend februarja. Že drugo leto zapored smo okupirali Center vojnih veteranov v Logatcu in se spravili na delo. Po družabnem petkovem večeru je sledila zelo delovna sobota, ko smo predelali vse teme od komunikacije, delovanja v timu, članov vodstva tečaja do vlog mentorja na tečaju. Vmes smo preizkusili še vrsto iger, ki so pravzaprav spadale pod uradni del izobraževanja, so pa nam, bodočim mentorjem, omogočile, da se spet počutimo kot udeleženci tečaja. Čeprav naša skupina ni bila prav velika in smo pogrešali še udeležence iz nekaterih regij,

Foto: Davor Kržišnik - Jolbe

smo se v tem vikendu res zabavali in povezali, malce osvežili svoje znanje in se tudi kaj novega naučili. Poleg tega pa mislim, da je bila tudi vodstvena ekipa usposabljanja (Jolbe, Sonja, Anja, Petra in Vesna), ki je svoje delo opravila odlično, zadovoljna z nami. Pridite naslednje leto, ne bo vam žal!

Špela Lipovšek

Prvo zimovanje

Taborniki Rodu belega konja iz Slovenskih Konjic smo letos prvič v lastni izvedbi pripravili čisto pravo zimovanje s snegom in lepim vremenom. Čeprav številčno skromni, smo vseh pet dni uživali v planinskem domu na Boču in okolici. Kot se za pustni čas spodobi, smo pustovali kar dva dni. Sobotno pustovanje je bilo taborniško s pridihom Valentínovega. Izdelali smo taborniške kostume: MČ-ji so bili potni znaki, GG-ji topografski in grče smo bili simboli taborništva. Nedeljsko pustovanje pa je bilo združeno s krstom, na katerem smo pripravnikom podelili rutke in jih tudi uradno sprejeli v svoje vrste. Sicer pa smo ob obilici dobre hrane pridno vadili za pomladanska tekmovanja - GG-ji so opravili zimski orientacijski pohod na vrh Boča, postavili pionirski objekt, vadili semafor, streljali z lokom, postavili vsak svojo maketo pionirskega objekta ter pridno pomagali MČ-jem, ki so opravili dva krajša zimska pohoda, v parih naredili makete ognja, se seznanili z uporabo in postavljanjem šotorke ter obnovili splošno znanje

Foto: Urban Čuješ - Čujko

taborništva. Vsi skupaj pa smo se pomerili v orientaciji po jedilnici ter nočnem in dnevnem sankanju z vsem mogočim. Iznášli smo tudi inovativen način dviganja in spuščanja zastave ter bivakiranja ob radiatorju (več na Facebook strani Rodu belega konja).

Kornelija Kodrič - Koni

Raziskovanje podzemnih skrivnosti

V nedeljo, 15. februarja, smo se GG-ji iz Rodu kraških viharnikov odpravili v našo postojnsko podzemno kraljico. Najprej smo si ogledali vivarij, ki se nahaja 100 metrov pred vhodom v Postojnsko jamo, ki slovi po pestrosti in številčnosti vrst jamskih živali kot najbogatejša jama na svetu. Tu smo videli človeške ribice in izvedeli kar nekaj zanimivosti o teh zmajevih mladičkih. Videli smo tudi veliko vrst metuljev, ki so bili različnih velikosti in barv ... Zatem smo se z vodičem odpravili z vlakcem v jamo. Ko smo se po 2 kilometrih pripeljali v jamo, smo pot nadaljevali peš. Najprej smo se povzpeli na najvišjo točko v jami

- Veliko goro. Nato smo zapustili turistični del poti in se po temnem rovu napotili proti Črni in Pivki jami. Med potjo smo prižgali tudi karbidovke, s pomočjo katerih si jamarji osvetljujejo pot. Po prijetnem ogledu Pivke in Črne jame smo se vrnili nazaj na turistični del poti. Peš smo si ogledali še krajši del in se nato po tirnicah peš odpravili proti izhodu, ker nas je vlakec pozabil priti iskat. Pred jamo pa so nas požgečkali topli in svetli žarki sonca, ki smo jih bili zelo veseli, na koncu pa še skupinska fotografija za spomin.

Katarina Kocman in Karolina Mulec

Foto: Žana Bajec

RGT šov

Med zimskimi počitnicami smo se RGT-jevci odpravili na zimovanje v Zapotok pri Igu, kjer smo se vsak dan vživeli v enega od resničnostnih šovov, najprej v Big Brotherja. Ena izmed glavnih nalog je bila skrb za jajček. Vsak je surovemu jajčku določil ime, ga oblekel, porisal in se tekom tedna vživel v vlogo starša, nekateri so ga celo tuširali. Dobri polovici GG-jev je uspelo jajček obdržati nepoškodovan do zadnjega dne.

V nedeljo so se naši GG-ji prelevili v modne oblikovalce in si izdelali čisto prave torbice! Obiskala nas je namreč znana novomeška modna oblikovalka Ana Jelinič. Ponedeljek je bil kuharske narave, saj smo si na ognjih spekli tortilje, manjkala pa ni niti mehiška pinata.

Sledil je izlet v Ljubljano. Odšli smo na Institut Jožefa Stefana, kjer smo izvajali poskuse in spoznali delo steklopihalca. Naučili smo se tudi narediti sladoled s pomočjo tekočega dušika in bil je odličen. A najboljše pride na koncu - obiskali smo Sobo za pobeg (escape room)! Zvečer so se GG-ji skupaj z načelnico in vodnikoma našemili Jolly barvice in se skupaj z najmlajšimi udeležili pustne zabave v koči.

Zadnji dan smo pod motom "Prenovimo hišo v enem dnevu" zagnano očistili vsak kotiček hiške. Ogledali smo si še filmčke in slike iz zimovanja ter navdušeni nad novimi dogodivščinami odšli domov.

Staša Pavlin

Foto: Maša Pušnik

Lačne igre

Nadobudni tekmovalci, GG-ji iz Rodu kraških j'rt, so se okrog 17.00 prišli vpisat v hišo Kapitola in odvrli ime v posodo za žreb. Po govoru predsednika Snjga je Effi izžrebala dve ekipi, ki sta se takoj začeli pripravljati na večerni slavnostni obhod (modno revijo, ki se je razvila v disko žur) in intervjuje. Naslednji dan so jih čakale delavnice, na katerih so lahko še zadnjič izpili svoje spretnosti in različne veščine (labirint, miselne sposobnosti, vozlarija, gibalne spretnosti, prva pomoč in fračeslovje) ter se nato podali v prave Lačne igre. Raznovrstnim izzivom so bili kos, zato so na žalost organizatorjev tudi vsi preživeli. Da pa ne bi bili lačni, so si morali pred vsakim hranjenjem obrok izboriti. Tako Kapitolovci kot tudi tekmovalci smo se imeli super in se nam že cedijo sline po novih Igrah.

P.S.: Boste na ROT-u 2015 lačni tudi vi?

Mark Baltič - Čezare

Foto: RGT arhiv

PP zimovanje

Krapovski PP-ji, pa tudi tisti malo starejši, smo se v petek, 26. februarja, odpravili proti Pohorju, kjer smo preživeli vikend, poln dogodivščin. Ob prihodu na Šmartno na Pohorju smo v igri s čokoladnimi bonboni izvedeli marsikatero otroško dogodivščino ali pa mogoče sramoto, ki jo je kdo doživel. Večer smo zaključili na klasičen taborniški način, s kitaro in pesmaricami v roki. Naslednji dan je bil naš cilj bližnje Črno jezero, a smo nekako zgrešili pot in se znašli na kraju, kjer se je odvijala zadnja bitka Pohorskega bataljona. Kosilo smo si skuhalih kar v gozdu. Da bi se malo ogreli, smo se popoldne naučili nekaj standardnih plesov. Po prihodu skrivnega obiskovalca, ki nam je nastavljal mafine, smo si večer popestrili še z igro Minuta do zmage. Zadnji dan smo se preizkusili še v izdelovanju kapsul, ki naj bi preprečile

razbitje jajca, ko jo vržemo iz višine. Nastale so prave umetnine, nekatere so uspešno opravile svojo nalogo, druge malo manj. Konec odličnega vikenda smo zaključili na sladek način, s trojanskimi krofi.

Tinkara Mazej

Vikinško taborniško vodstvo

Foto: Miloš Borovšak

Letošnje zimovanje Rodu Veseli veter je bilo nekaj posebnega. S časovno kapsulo smo potovali med različnimi časovnimi obdobji in kraji. Potovanje smo začeli z vlakom, ki nas je popeljal na Divji zahod. Na postaji so nas napadli Indijanci, ki so ukradli prtljago in ugrabili šerifa. K sreči smo po potnih znakih našli pot do koč, kjer so nas pričakali ostali kavboji, ki so premagali Indijance in nam vrnili prtljago. Zmago

smo proslavili z zabavo v salonu. Naslednje jutro smo se prebudili v Italiji. Spoznali smo se z vulkani in akvadukti, izdelovali maske in seveda ni šlo brez peke pic v krušni peči. Zvečer pa je sledil ples v maskah, kjer ni šlo vse po sreči, saj se je večer končal s prvim mafijskim umorom. Tako smo se prelevili v detektive in stopili na prste mafijcem. Nočni vlak nas je odpeljal na sever in tako smo v nedeljo pristali v Skandinaviji. Izdelali smo si vikinške čelade in opravili trening pred vikinško olimpijado, ki se je

odvijala popoldne. Vmes seveda ni šlo brez malice in cimetovih polžkov. Odlični rezultati na olimpijadi so vikinškega poglavarja prepričali do te mere, da nam je za večerjo pripravil pravo pojedino, ki ji je sledila divja zabava s karaokami. Zadnji dan smo pristali na Japonskem. Riž, riž, riž in suši. Ampak tako pravijo, da je tam ...

Miloš Borovšak

Foto: Rok Srša

Mali leteči medvedki

V petek, 27. februarja, smo se taborniki Rodu Lilijski grič Pesje odpravili na zimovanje, ki je letos potekalo na še vedno zasneženem Medvedjem Brdu in je bilo obarvano s tematiko Mali leteči medvedki.

Po prihodu v Center šolskih in obšolskih dejavnosti Medved so se otroci razdelili po sobah, po večerji pa se je že začelo izvajanje pestrega programa, ki sta nam ga pripravili vodji zimovanja. Mlajši taborniki (MČ-ji) so raziskovali okolico, GG-ji pa so imeli različne aktivnosti na snegu. Sledil je skupen večerni program, kjer so otroci sodelovali v oddaji Moja medvedja Slovenija.

V soboto so otroci čez dan osvajali veščine, gradili medvedje skulpture iz snega, se sankali po inovativno izdelanih skakalnicah na snegu, na delavnicah izdelovali medvedje kostume, zvečer pa je sledil nočni orientiring. Po prihodu iz mrzlega pohoda smo se tokrat za spremembo posladkali z vročo čokolado. In seveda ne bi bilo pravega zimovanja brez taborniškega krsta, pri katerem so se vodi predstavili z različnimi točkami, dobili pa so tudi svoje medvedje ime.

V nedeljo so otroci uživali še zadnje trenutke na snegu, do konca pa so opravili tudi veščine. Po kosilu smo se polni novega znanja in lepih spominov odpravili proti domu. Medvedji pozdrav do naslednjih.

Sara Goltnik

Volkovi zimujejo

Na sončno petkovo popoldne smo se člani Rodu Sivega volka Ljubljana odpeljali proti Gozdni šoli v Bohinj. Takoj po večerji smo imeli veliko strateško igro. Rešiti smo morali Velikega mojstra, ki ga je ugrabila Solzava Sliva. Naslednji dan smo se prebudili v sončno jutro. Po obilnem zajtrku so se starejši odpravili na Vogar, mlajši pa so odšli na sprehod okoli jezera in v Zlatorogovo pravljico deželo. Popoldne so imeli MČ-ji lov na lisico, kjer so obnovili taborniška znanja, nato pa smo imeli turnir v družabnih igrah. GG-ji so prišli nazaj malo kasneje in so si privoščili zaslužen počitek. Po počitku je sledila nočna orientacija z baklami, kjer so se naučili ravnati z žolnami in oskrbeti ponesrečenca. Zvečer smo imeli pravi taborniški ogenj. Nekaterim

našim članom smo tudi podelili rutke. Tako imamo v rodu 3 novopečene MČ-je, 3 RR-e in 1 grčo. Vsi smo se veseli odpravili spat, saj je bil dan kar naporen. V nedeljo zjutraj smo vse pospravili, nato pa smo se odpravili še na zadnji sprehod do pokopališča iz prve svetovne vojne. Domov smo se odpravili z nasmehi na obrazih in novimi prijateljstvi.

Urška Primožič

Foto: Domen Sverko

Pravljčno zimovanje

Na naše (lahko bi rekli že tradicionalno) zimovanje smo se člani Rodu Beli bober odpravili v Bohinj, kjer nas je pričakalo celo nekaj centimetrov snega! Tema zimovanja so bile slovenske pravljice, okoli katerih so se vrtele skoraj vse delavnice. Ko smo se nastanili v sobah, smo se že razdelili v ekipe. Vsaka ekipa si je naredila svoj pravljčni grb. Bili smo Kosovirji, Kekci, Pekarna Mišmaš in Železni prstani. Nato pa smo se na strateških igrah zabavali in preizkusili svoje znanje taborniških veščin.

Ko smo naslednje jutro pogledali skozi okno, je močno snežilo. Hitro smo si oblekli smučarske hlače in bunde in zabava se je lahko pričela! MČ-ji so v dveh skupinah postavili vsak svoj obrambni zid, GG-ji so osvajali veščine ŽVN, popoldan pa smo obnovljali znanje prve pomoči.

Naše zimovanje je bilo tudi športno obarvano. V ponedeljek so se sankalci sankali, smučarski navdušenci drveli po zasneženih strminah Vogla, naslednji dan pa smo svoje mišice sproščali v Vodnem parku Bohinj.

V sredo zjutraj smo spakirali svoje stvari, počistili hiško in se odpravili nazaj proti Ljubljani, kjer so nas že nestrpno pričakovali starši.

Laura Siegl

Foto: Petra Zgonc

Foto: arhiv RBP

Zimovanje Eskimov

Člani Rodu Bistrega potoka Muta smo se v petek, 20. februarja, podali na zimovanje na Pernice. Pre-spali (spali, govorili, jamrali, se bali) smo v Domu krajanov Pernice. Zimovanja so se udeležili murenčki, medvedki in čebelice ter gozdovniki in gozdovnice. To je bilo prvo zimovanje rodu po dolgem premoru. Bilo je zelo zanimivo. Tako vodniki kot otroci smo uživali, se naučili novih stvari ter se naužili zimskih radosti. Kazalo je, da bo sneg pred našim prihodom skopnel, vendar je Dom krajanov na takšni višini in legi, da smo ga imeli dovolj za snežno bitko in tudi za sankanje.

Najmlajši so se urili v ročnih spretnostih, se podali na lov na zakladom ter za zadnji večer pripravili super plesno točno z maskami. GG-ji so spoznali Morsejevo abecedo, ki jo sedaj obvladajo, pogledali smo si karto, kompas in vse, kar pripomore k boljši orientaciji. Podali smo se tudi na lov za geocaching zakladi. S pomočjo koroških tabornikov smo našli naš prvi zakladek pri cerkvi na Pernicah. Večere smo preživeli ob zvokih kitare, ob novičkah vodov na zimovanju in ob pripravljenih točkah. Pozabili pa nismo niti na krst tabornikov, ki so bili prvič na taborjenju. V nedeljo smo utrujeni in žalostni, ker moramo domov, pričakali starše ter odšli iz taborniške pravljice v resnično življenje.

Anja Vasiljevič

PIŠE: TOMZI

LISJAKI NA ORIENTACIJSKEM TEKMOVANJU

RIŠE: ŠEKI

Obveščevalec Lesnika

Ivo Zorman

Knjiga o prijateljstvu, taborjenju, o skoraj pozabljenih taborniških šegah in navadah, o poletju, o prvi nočni straži, o naravi ... Govora je o manj znani knjigi Obveščevalec Lesnika pisatelja Iva Zormana, ki taborništvo predstavlja v najboljši možni luči.

Ivo Zorman je bil zelo plodovit slovenski pisatelj, ki je veliko pisal tudi za mladino. Eno izmed njegovih del je tudi knjiga Obveščevalec Lesnika, ki je naravnost odlična knjiga o nas, tabornikih, in o našem načinu življenja.

Glavni lik knjige je fantič Drago, ki se po prigrvarjanju starejšega prijatelja Miloša in zaradi kljubovanja stricu Petru, pridruži tabornikom na taborjenju ob reki Savi. Taborništvo mu je malo poznano iz zgodb prijatelja, a je kljub temu ob prihodu zmeden, osamljen, brez taborniških izkušenj in znanja ter z maminim termoforjem v nahrbtniku. Tako stopi v zanj povsem nov, taborniški svet, ki ga bliskovito posrka vase. Taborniške aktivnosti na taborjenju mu odprejo oči in naravo začne gledati povsem drugače. Odlično opisana prva nočna straža ga utrdi in v njej se lahko najde vsak tabornik. Osrednja prigoda knjige je taborniška igra Ilegalc, ki Draga zaposli in ga dokončno prevzame. Odločilno vlogo pri transformaciji v pravega tabornika in pri oblikovanju njegove osebnosti ima pomočnik starešine Matjaž, ki ima vse lastnosti dobrega vodnika.

Knjiga je napisana v hitrem tempu, z množico dobrih dialogov, z odličnimi opisi oseb in močnim osrednjim likom. Vsebuje ogromno taborniške sim-

bolike, ki jo lahko uporabite tudi v sedanjem taborniškem življenju, in ima odlično rdečo nit zgodbe (igra Ilegalc) z dobrim zapletom in navsezadnje tudi malce nepričakovanim razpletom. V knjigi se zlahka najde vsak tabornik, poistovetenju s katerim izmed likov se skoraj

ne da izogniti. Za boljše branje skrbi tudi ilustratorica Irena Majcen, ki besedo prelije v sliko z minimalističnimi skicami.

Knjigo si lahko izposodite v vsaki knjižnici, v antikvariatih pa jo lahko kupite za res ugodno ceno: 4-6 €. Knjiga je skoraj obvezen dodatek na vaši knjižni polici.

Vir: Obveščevalec Lesnika

Beremo skupaj

Drago bi si ne bil mislil, da ima noč toliko oči in toliko glasov in toliko rok, ki segajo iz vsake sence. Mesečina se je lovila med drevjem, prod se je bleščal v belini in reka se je srebrno lesketala. Šotori so bili videti kakor hrbti velikih živali, ki so se zleknile k počitku. Dragu se je zdelo, da so topli, da sanjajo, da globoko sopejo. Slišal je mrmranje, nekdo je govoril v spanju, slišal je škripanje postelje, nekdo se je premetaval v sanjah, in slišal je dihanje pod tankimi platnenimi strehami. Debla so se zvijala v varljivi svetlobi in beli kamni ob poteh so migotali in črno znamenje pred Miloševim šotorom je bolščalo vanj z žarečimi očmi.

Priporočamo: uodnikom, PP-jem in GG-jem.

Foto: SiNi

Pesem od včeraj

Bilbi

Zapisal: Gape

Foto: Matic Pandel

C G a F 2x

C G a F
 Sok in nekaj not', malo ledu, že spet sem tu.
 C G a F D7
 Noč, ekran že spi, v meni pa vse še kar bedi.
 D7 a7 D7
 Vse odklanjam, mi tega ni treba,
 D7
 kar je dobro in kar slabo,
 F
 saj več ne vemo ...

REFREN 2x

C G
 Kaj ne veš, da si pesem od včeraj?
 a F
 Kaj ne veš, da nisi bil nikoli za zmeraj?

C G a F
 Noč, orkester že spi, v zraku luči, kri na ulici.
 C G a F
 Stop! Dovolj je bilo, pripravljeni smo na novo nebo!

D7 a7 D7
 Vse odklanjam, mi tega ni treba,
 D7
 kar je prav in kar narobe,
 F
 saj več ne vemo ...

REFREN 2x

C E
 Pesem, pesem od včeraj,
 a
 pesem od včeraj,
 F
 nikoli za zmeraj.
 (celotna kitica 2x)

REFREN 2x

Kapodaster na 3. prečko.
Brez kapodastra so akordi:
 C = D#, G = B, a = c,
 F = G#, D = F, E = G.

17.-19. marec	Seminar za taborna vodstva	modularno izobraževanje
	Udeležba je brezplačna.	organizatorji in izvajalci letnih taborjenj
	Dodatne informacije: tadej.pugelj@taborniki.si	Zveza tabornikov Slovenije

20.-21. marec	Srečanje TAK-a	taborniško srečanje
	Center vojnih veteranov, Logatec	prijatelji taborništva
	Kontakt: marinka.istenic@gmail.com	Taborniški alumni klub

28. marec	Očistimo Kranj	čistilna akcija
	Glavni trg v Kranju ob 9.00	use starosti
	Prijave ekip: 13. marec Kontakt: ocistimokranj@gmail.com	Zveza tabornikov občine Kranj

28. marec	Škalska liga, ka te briga	orientacijsko tekmovanje
	Škale pri Velenju	GG +
	Več informacij: skalska.rutka.net	Četa Diuji volk Škale

28.-29. marec	38. Nočno orientacijsko tekmovanje	orientacijsko tekmovanje
	okolica Ljubljane	PP+
	Več informacij: not.mocuirc.si	Rod Močvirski tulipani Ljubljana

11.-12. april	ĠOTIK	orientacijsko tekmovanje
	OŠ Brezovica pri Ljubljani	ĠĠ+
	Več informacij: rdu.rutka.net/gotik	Rod Dobre Volje Ljubljana

12. april	Podloško orientacijsko tekmovanje	orientacijsko tekmovanje
	Veliki Podlog pri Krškem	MĈ+
	Več informacij: uros.kodrich@gmail.com	Rod Sivi dim Krško

18. april	19. Feštival	festival
	park Tivoli, Ljubljana	use starosti
	Sestanek delavničarjev: 24. marec Kontakt: ziva.modic@gmail.com	Mestna zveza tabornikov Ljubljana

9. maj	Taborniško košarkarsko tekmovanje	športno tekmovanje
	Kranj	ĠĠ+
	Več informacij: domen27.6@gmail.com	Rod Stane Žagar – mlajši Kranj

S skupnimi močmi! Foto: Petra Zgonc

Sneg! Jeeeeee! Foto: Arhiv RBP

Zadnja plat

Ureja: Matic Pandel

Kje jih bomo spekli? Foto: Uroš Čuden

Dvig zastave malo drugače. Foto: Urban Čuješ - Čujko

Vroča voda bregove dere. Foto: RČT arhiv

Priprava na kepoboj. Foto: Vesna Novak

Vodoodporne palčke za prižiganje ognja

- ekološke
- počasi goreče
- vodoodporne

V Zadrugi ZTS jih taborniki dobite po ugodni ceni 1,5 €.

Pridite v Gozdno šolo!

Gozdna šola lahko prenoči 46 oseb, za različne aktivnosti pa sta vam na razpolago dva prostora, opremljena s sodobnimi avdio-vizualnimi pripomočki in računalniško opremo. Je tudi zelo dostopna: avtobus vozi iz Ljubljane v Bohinj vsako uro.

S člani si lahko v bližini ogledate sledove Soške fronte, obiščete etnografski, usnjarski in planšarski muzej, Polajnarjevo galerijo, Zoisov grad ali spomenik gornikom v Ribčevem Lazu. Raziskujete lahko čudovito naravo Triglavskega narodnega parka.

Na spletni strani najdete koledar prostih terminov, za rezervacijo pa pokličite na **041 360 739**.

Več informacij: www.taborniki.si/taborniski-center-bohinj/